

Az EU jegyében A VII. Ipar- és Vállalatgazdasági Konferencia a Közgázon

Az MTA Ipar- és Vállalatgazdasági Bizottsága által szervezett VII. Ipar- és Vállalatgazdasági Konferencia színhelyül és társrendezőül október 30-31-én a BKÁE-t választotta, a korábbi hagyományoknak megfelelően. A konferencia témája a felzárkózás és az EU csatlakozás volt.

A konferencia a témát az iparpolitika és a vállalatok szemszögéből tárgyalta. Az előadássorozatok ismertették azokat a stratégiai követelményeket, amelyeket a felzárkózás és az EU csatlakozás megkövetel mind a vállalkozásoktól, mind a gazdaságpolitikától. A konferencián a témaköröknek megfelelően hat szekció volt, ahol az előadások különböző nézőpontból ítélték meg a csatlakozási esélyeket, az eddigi tett erőfeszítéseket és a további feladatokat. A konferencia szekciói az alábbiak voltak:

- Esélyek és fenyegetések az EU csatlakozás küszöbén.
 - Vállalatvezetés a globalizálódó világban
 - Versenyképesség és innováció
 - Regionális politika-iparpolitika
 - A kis- és középvállalatok helyzete és jövője.
 - PhD hallgatói szekció.
- A megnyitó plenáris ülésen a

Képünk ugyan az ELK III. Nemzetközi Konferenciáján készült, de jól mutatja egyetemünk rangját a „konferencia-piacon”

korábbi ipari, gazdasági miniszterek, Bod Péter Ákos, Pál László, Dunai Imre, Fazakas Szabolcs és Chikán Attila, a rendszerváltás elmúlt tíz évének tanulságait foglalták össze és értékelték.

A záró plenáris ülés keretében vállalati vezetők ajánlásokat fogalmaztak meg a gazdaságpolitika számára, azzal a céllal, hogy még versenyképesebbé váljon az ország és tovább gyorsuljon a felzárkózás folyamata.

Az átmenet első tíz évének megítélése – a nyitó plenáris ülés összefoglalása

Az első plenáris ülésen az exminiszterek összességében kedvezően ítélték meg az elmúlt tíz év változásait, különös tekintettel az ipar fejlődésére.

A rendszerváltás után semmilyen külföldi minta nem állt rendelkezésre az ország irányítói számára, hogy miképpen kell az ország gazdasági rendszerét a legkisebb

veszteségek mellett átalakítani és a globális piaci vérkeringésbe szervesen beilleszteni, **Fazakas Szabolcsot** idézve „munka közben ismerték meg a feladatot a kormányok”. A kezdet nagyon nehéz volt. Az ipar 1990-1992 között jóval erőteljesebben esett vissza, mint a GDP, azaz az ipar korábbi nemzetgazdasági súlya folyamatosan csökkent, és szembe-tűnő volt versenyképességének elmaradottsága is. Tíz évvel ezelőtt, **Bod Péter Ákos** szavaival élve, a „magyar ipar fennmaradása is kérdéses volt, 2000-ben, ehhez képest elmondhatjuk, hogy az ország növekedésének motorja”. Az export 50%-át a gépipar adja, ami külön öröndetes. Az ipar a kezdeti nagy visszaesést követően a privatizációnak és a külföldi működő tőke beáramlásnak köszönhetően, illetve a hazai vállalkozói szellem felszínre kerülésével. **Dunai Imre** kifejtette, hogy „sikeresen megvalósult a partnerváltás, a termelékenység az elmúlt 5-6 évben 10-15%-kal nőtt évente, és pozitív kereskedelmi egyenleget ért el hazánk olyan fejlett ipari államok vonatkozásában mint Németország”.

(Folytatás a 2. oldalon)

Rizikó, te drága!

Beszélgetés Kondor Imrével, a Raiffeisen Bank Piaci Kockázatok Főosztályának vezetőjével, az ELTE Komplex Rendszerek Fizikája tanszékének tanárával, aki a Közgáz Befektetéselemző szakirányán is tanít

„Ellentétben az élettelen rendszerekkel a piac tanul, adaptálódik, a róla alkotott elméletek befolyásolják későbbi viselkedését.”

– Ön szerint van-e összefüggés a kockázatelemzés és a komplex rendszerek között, s ha igen, milyen?

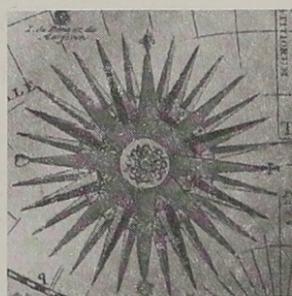
– Egyetemi tanár vagyok az ELTE TTK-n, a Komplex Rendszerek Fizikája tanszéken. Ez a tanszék három éve jött létre, és a statisztikus fizika (vagyis a fizikának a természetben előforduló tömegjelenségeket tárgyaló fejezete) egyik speciális ágával, a nagyon bonyolult szerkezetű anyagi rendszerek leírásával foglalkozik. Ezeket a rendszereket nehéz jellemezni, szerkezetük és tulajdonságaik megragadása speciális, az utóbbi egy-két évtizedben kifejlesztett technikák alkalmazását követeli meg. Mintegy 10-12 évvel ezelőtt kezdték közös néven komplex rendszereknek nevezni őket. Kezelésükre többé-kevésbé közös metodológia alakult ki. A komplex rendszerek közé sorolhatók sok egyéb között a kaotikus mozgást végző rendszerek, a különféle

fraktális szerkezetek (habok, szivacsok, kémiai csapadékok, stb.) vagy a rendezetlen, amorf anyagok. Az ilyen fajta komplex rendszerek viselkedése bizonyos fokú analógiát mutathat az élővilágban vagy akár az emberi társadalomban megfigyelhető jelenségekkel.

Ez sok kutatót arra indított, hogy a komplex rendszerek területén kialakult fogalmi apparátust, gondolatokat és módszereket megkísérelje átvinni a biológia, illetve a társadalomtudományok különféle területeire, így a közgazdaságtanba és a pénzügyekbe is.

– Kikkel dolgozik együtt a Raiffeisen Bank Piaci Kockázatok Főosztályának vezetőjeként?

– A Piaci Kockázatok Főosztálya (Market Risk Research Department) egy kis csoport, ahol három fiatal kolléga dolgozik velem. Mindhárom kettős képzettséggel rendelkezik. Egyikük fizikusként végzett és szerzett hoz-

Vajon hol a kockázat irányítúje?

zá közgazdaságtudományi diplomát. A másik elektromérnök-informatikus volt, de utána brókercégnél tevékenykedett különböző funkciókban (tradertől informatikai rendszergazdáig), és így a gyakorlatban, illetve továbbképzések keretében szerezte meg a szükséges pénzügyi ismereteket. A harmadik a TTK-s diploma után a Számítási Főiskoláról hozott diplomát, majd a KELER-hez került gyakorlatra. Az a tapasztalatom, hogy az ilyen összetett háttérrel rendelkező emberek képesek a leghatékonyabban hozzájárulni a koc-

kázatok értékelésében és kezelésében felmerülő problémákhoz. A megfelelően magas matematikai, illetve informatikai tudás és a közgazdasági-pénzügyi elméletek ismerete adja pillanatnyilag a legkedvezőbb kombinációt ezen a területen.

A kutatócsoport feladata a piaci kockázattal összefüggő kérdések kutatása, modellezés, árazás, és azon dolgozunk, hogy egy integrált kockázatkezelő rendszert építsünk fel a bankban.

– Miként fogalmazná meg a kockázatkezelés lényegét?

– A pénzügyi tevékenység sokféle kockázatot. Ami talán mindenkinek legelőször jut eszébe, az a hitelezéssel kapcsolatos kockázat: az adós vagy az adósok egy nagy csoportja nem hajlandó vagy nem képes visszafizetni a felvett kölcsönt. A bankot érzékeny veszteségek érhetik az értékpapír- és devizaárfolyamok vagy a kamatlábak ingadozásai miatt is – ez a piaci kockázat. A számítógépes rendszer zavarai vagy mondjuk a bank-

(Folytatás a 2. oldalon)

Szakiránytű

Egy lelkes „számvitelis”

Két éve illyentájt, harmadévesként, én is azon rágódtam, vajon melyik szakirány illik hozzám a legjobban? Emlékszem, minden felsőbb éves ismerősömet lerohantam a kérdéseimmel, próbáltam minél több infót szerezni tőlük. Nyilván Te is hasonlóan gyűjtöd az információkat, elvégre a szakirányválasztás befolyásolhatja az egész karrieredet. Ha nincs számviteles ismerősöd, akkor hasznos lehet ez a tapasztalatokon alapuló beszámoló. Ígérem, megbízható és hiteles képet nyújtok a szakirányról.

Már harmadévesen nagyjából éreztem: mi az, amit nem akarok. Nem igazán kedveltem a vezetés-szervezés vagy a marketing „light” stílusát; érdekesnek találtam őket, de ugyanakkor túl képlekenynek, megfoghatatlannak, beazonosíthatatlannak. Én valami konkrétabbra vágytam, valami olyanra, ami gyakorlatias, hasznosítható és jó karrierlehetőséget ad.

Miért nem a pénzügyet választottam? Bevallom, kicsit fáj, hogy a pénzügyet és a számvitelt nálunk az egyetemen ilyen drasztikusan különválasztották, mert szerintem a kettő együtt lenne igazán ász, és úgy tudom, terveznek is egy új szakirányt, ami számvitelből, MVP-ből meg a controllingból lenne összehúyruva. De visszatérve a kérdésre, a stílus miatt esett ki nálam a pénzügy. Ha ugyanis erre a szakirányra gondolok, akkor stresszes emberképek jelennek meg a szemem előtt, amolyan tözsdés figurák...

A számvitel szerintem nyugisabb, ugyanakkor egyértelműen gyakorlatias, a vállalati folyamatok megismerését, megértését, elemzését, irányítását teszi lehetővé. Cél, hogy információval lássuk el az érdekelteket stb., stb., ezt már Te is tudod Számvitel I-ből. Ezen kívül az is nyomós érv, hogy számviteles mindig kell minden céghez, úgyhogy biztosan nem fogjuk gyarapítani a kényszerű munkanélküliek számát.

Lehet, hogy ez kicsit furán hangzik, de engem az is megnyugtat, hogy nagyjából tudom, mit fogok csinálni öt év múlva vagy akár tíz év múlva. Tisztán látom a lehetőségeimet, és ez jó érzés. Például elhelyezkedhetek egy könyvvizsgáló cégnél (big five vagy egyéb), de igazából akármilyen szimpi cégnél, hiszen mindenhová kell számviteles. Néhány év szakmai tapasztalat után leteszem a könyvvizsgálói szakvizsgát, és aztán választhatom a „hajtós” életstílust, de akár „szabadúszó” is lehetek, saját tempóval.

Kezdetben egy kicsit féltem attól, hogy a számvitel majd sötét, unalmas lesz, de szerencsére kellemesen csalódtam, annyi izgalmas terület van; mindig meglep valami újjal. Először az „egyszeresbe” szerettem bele, aztán jöttek a speciális céghelyzetek, az idén pedig a konszolidálás a nagy szerelmem; persze a pénzügyi és költségvetési számvitel is roppantul izgi.

Nagy a szakszemináriumi választék is, mindenki megtalálja magának az igazit. Van, akinek a könyvvizsgálat, másoknak a költségelemzés fekszik, de el lehet mélyülni a pénzügyi számvitelben, a konszolidáció gyönyöreiben is, csak hogy mondjak néhány példát.

Van viszont egy téma, ami nekem hiányzik: a nemzetközi kitekintés. De talán ezen a téren lesz némi változás. Néhány hete például néhány hallgató részt vett egy EU-s számviteli konferencián Franciaországban, amelyről olvashattok majd egy beszámolót a KÖZGAZDÁSZ-ban.

A tanárok szerintem többnyire nagyon jók, mondhatni átlagon felüliek; én negyedévesen el voltam keseredve, ha nem tudtam bemenni kedvenc tanárim óráira, komolyan. Bejárni egyébként nem volt kötelező, de szerintem mégis mindenki bejárt, mert valóban érdemes volt. Ezen a szakirányon jó, ha az ember év közben követi az eseményeket, mert akkor a végén egyáltalán nem húzós a vizsgaidőszak. Azért persze van nálunk is olyan tárgy, ami véleményem szerint már felújításra szorul, egy kis átalakítás jelentősen növelné az értékét. Összességében azért elmondhatom, hogy a szellemi tőkém – nem aktiválható immat. jószág – állandó növekedést mutat, aminek várható következménye egy jövőbeni lényeges, pozitív pénzáramlás lesz.

Milyen a közösségi élet? Van szakirány-kirándulás, vannak szakiránybulik; a többi igazából leginkább rajtatók múlik. Az idén a negyedéveseket nagyot alakítottak a kiránduláson. Például fantasztikus számvitelt – és számvitel-óktatókat – dicsőítő dalokat írtak és adtak elő, örömmel hallgatni őket. Egyébként a negyedéves számvitelesek elég kevesen vannak, tavaly nem jelentkeztek olyan lelkesen a szakirányra, de a gyér érdeklődést kiváltó okok megszűntek, úgyhogy azt gondolom, nagyobb lesz a számvitel tetszési indexe.

Ennyit dióhéjban a szakirányról. Ha lennének még kérdéseid, ne habozz, tedd fel őket egy szakirányosnak, biztosan szívesen beszámolnak a tapasztalataikról, vagy látogass el a tanszék frissen megnyitott honlapjára: www.bkae.hu/accedp.

ISA

Eltemettük az első vizsgahetet Összefoglaló az ÉV élő programjáról

Vajon ki emlékszik szeptember végére? Amikor a team-táborok laza és kötetlen programjai között egy meglepően furcsa kérdés is elhangzott: „Ki érzi, hogy kedve és tehetsége van az elsős évfolyamot képviselni az elkövetkező egy évben?” Bár jelentkező több helyen csak szóránnyosan akadt, a választás mégis eredményre vezetett. Az öt elektor – Hegedűs Attila, Koncz Anna, Tóth Judit, Szot Márton és Nagy Viktor – félfélen lépett be a 165-ös szoba ajtaján.

Az öt bátor hős még inkább meglepődött, mikor az instruktorok delegálta koordinátor, Ákos, felvette, hogy a vizsgahetet követően sok elsőst lehetne elhívni egy jó buliba. Hőseink tapasztalat nélkül, de annál nagyobb lelkesedéssel vetették bele magukat a munkába, s bár néha nehézséget okozott az irodában való tevékenykedés (mivel a társ-szervezetek – Instruktorok, AIR stb. – szintén ott szorgoskodtak), ők állhatatosan küzdöttek, s az ÉV történetében először – még novemberben egy jó kis „vizsgatemető bulit” szerveztek.

Az ÉV-es gárda izgatottan várta a rendezvényt, és kitérő örömmel – welcome drinkkel is – üdvözölte az elsőként érkezőket. A percek fogytak, a Pince Klub egyre kisebb lett, és amikor a tombolák nagy része is elfogyott, a hangulat meg kezdett a magasba szökni, az addig riadt team-tagok végre megnyugodtak. Nos, hála az Égnek, ez sikerült...

Bár volt némi galiba, a munka is több volt, mint ok azt az elején gondolták, az Ötök Csapata elégedetten ment aludni – másnap reggel. (A dicsérő szavakon kívül mást nem nagyon kaptak, ami persze nem meglepő. – A szerk.)

Most, hogy az utómunkálatokkal is végeztek, Attila, Koncz, Judit, Marci és Viktor már a következő programjukra készülnek. Hogy mi lesz az? „Ez attól függ, mit szeretne az évfolyam” – vélekedett Koncz, és büszkén mutatta ötlettárukat, ahol a Mikulás-bulin kívül ott a szerepelt látogatás a Csillagvizsgálóban, a táncház megszervezése, a kirándulás, és még számtalan ötlet. Amelyeket eddig sikerült begyűjteni az évfolyamtársaitól.

Fiúk, Lányok! Csak így tovább!!!

„a”

Rizikó, te drága

(Folytatás az 1. oldalról)

rabló megjelenése a működési kockázatok közé tartoznak. A sort számos egyéb kockázati tényező említésével folytathatnánk, egészen a jogi környezet változásai- ból vagy akár a nemzetközi pénzügyi rendszer esetleges működési zavarairól eredő kockázatokig. Mindezek közül a legkönnyebben talán a piaci kockázatok fogalma ragadható meg; ezeknek a kockázatoknak a matematikai modellezésében jutottak legmesszebbre, és ezeknek a kivédésére, elhárítására jöttek létre a legismertebb eszközök (határidős és származtatott ügyletek különböző fajtái) is. A kockázatkezelés magában foglalja a piaci ingadozásokat gondosan figyelembe vevő árazást, a különböző veszélyes nyitott pozíciók fedezését és az egész banki portfólióra, valamint annak belső komponenseire is érvényes limitrendszer feállítását és betartatását egyaránt.

– Milyen ismeretek szükségesek a kockázatkezelés műveléséhez, kik a kockázatkezelők?

– Egy idősebb nyugati kollégám nosztalgikus sóhajással kísért, önirónikus megjegyzése szerint a hatvanas évek végéig a négy alapművet és a kamatos kamat számítás ismerete elegendő volt ahhoz, hogy az ember tökéletesen funkcionáljon egy bankban. A hetvenes évek elejétől kezdve azonban a Bretton Woods-i egyezmény összeomlása következtében rendkívül erősen megnövekedtek a devizárfolyam-ingadozások, ezt követően a kamat-ingadozások, ezt tetézte az első olajválság, majd a nyersanyagárak elszabadulása, s mindez oda vezetett, hogy óriási mértékben megnőtt minden piac volatilitása. Ez sürgető igényt támasztott a veszélyes ingadozások ellen védelmet nyújtó technikák iránt, és életre hívta a derivatívák azóta fantasztikus méretűvé és fantasztikusan komplikálttá váló piacát, amely mára globális erővé vált: volumene meghaladja bármely nemzetgazdaság GDP-jét. Ezeknek a megnövekedett kockázatoknak a kezelése már nem lehetséges a négy alapművet segítségével. A különféle opciók árazása és hedgelése, a bonyolult portfóliók optimalizálása megköveteli a valószínűségszámítás, a sztochasztikus folyamatok elmélete, a sztochasztikus analízis, a modern szimulációs technikák, a különféle komplex optimalizációs algoritmusok (pl. simulated annealing, genetikus algoritmusok), neuronháló, fraktálok, kaós-elmélet, véletlen mátrixok stb., stb. magas szintű ismeretét. Csupa olyan eszköz, melyekről pár évtizede a pénzügyekben még csak nem is hallottak.

Ezeknek az ismereteknek a bevonulása a fejlett világ bankjaiba és más pénzügyi intézményeibe magával hozta egy újfajta szakembertípus megjelenését. Először a matematikusok, majd az információs forradalom kibontakozásával az informatikusok jelenléte vált jellemzővé, a 90-es évek óta pedig megjelentek a pénzügyi kockázatokban a fizikusok is.

– Miként kerülnek a fizikusok a pénzügyekbe?

– A matematikai iskolákból jövő emberek nagyon sokszor a logikai tisztaságra, a következetes- ségre, a probléma megoldásánál a megoldás létezésének a bizonyítására koncentrálnak, míg egy működő intézmény, ahol nagy pénzekről van szó, elsősorban pragmatikus megközelítést követel. Tehát itt az ember kevésbé érzékeny a matematikai szigorra vagy elegan-

ciára, sokkal inkább cél- és eredményorientáltak, gyakorlatiasnak és hajlékony modellalkotónak kell lennie. A fizikusoknál ezek az értékek nagy súllyal jelennek meg a világon mindenütt. Ezért kezdtek a pénzügyi kockázatok világában, ahol különben is kevésbé érzékenyek a diplomácia jellegére, annál inkább a kibocsátó intézmény tekintélyére, először nagyobb számban felvenni a fizikusokat.

– Van kockázata annak, hogy fizikusok lépnek be a pénzügyi intézményekbe?

– Néha úgy érzem, minden fent felsorolt „erényünk” mellett is igaz, hogy neveltetésünkkel fogva kis- sé hajlamosak vagyunk úgy tekinteni a piacokra, mint ahogy az ember egy élettelen rendszerre tekint. Azonban ellentétben az élettelen rendszerekkel a piac tanul, adaptálódik, a róla alkotott elméletek befolyásolják későbbi viselkedését. Sokkal komplikáltabb helyzettel állunk tehát szemben, mint megszokott terepünkön. Én személy szerint nem hiszem, hogy a fizikusok fenekestől felforgatják majd a közgazdaságtant vagy a pénzügyeket, de azt gondolom, hogy eltérő szempontjaik, technikáik, gondolkodásmódjuk révén értékes hozzájárulást adhatnak ezeken a területeken.

– Arról is meg vagyok győződve, hogy azt a részt, amelyen keresztül nagy számú természettudományos háttérrel bíró szakember lépett be a pénzügyi intézményekbe, a piac előbb-utóbb bezárja majd, mégpedig nem úgy, hogy az általuk képviselt tudás feleslegessé válik, hanem úgy, hogy ezt a tudást a közgazdaságtudományi egyetemek és business schoolok is megadják majd az ilyenfajta specializációt választó hallgatóknak.

– Van a kockázatkezelésnek magyar szakirodalma?

– Kezd kialakulni a magyar szakirodalom, Szász János és munkatársai sokat tettek ennek érdekében. A vezető nyugati tankönyveket is lefordítják, de meg kell mondanom, hogy a szakkönyv-problémát én sosem úgy szemlélem, hogy az adott mű magyarul megvan-e vagy sem, mert úgyis tudni kell angolul, angolul pedig minden megvan. A magyar szakirodalomnak azért kell kialakulnia, hogy ezen a területen is képesek legyünk normalis magyar nyelven eszmét cserélni egymással.

– Mi a világhelyzet a kockázatkezelés területén?

– Többé-kevésbé ugyanaz a nyugat-keleti gradiens érvényesül, mint az égvilágon mindenben. Az egész szakma (beleértve mindazt, amit nyugaton quantitative analysisnek, financial engineeringnek és risk managementnek hívnak) az Egyesült Államokból indult el és hamar elérte Angliát, majd jelentős késéssel a kontinentális Nyugat-Európát is. Ahogy tovább megyünk kelet felé, további lemaradást találunk, mint minden másban is. Magyarországon azonban a földrajzi fekvés mellett egy másik faktor is érvényesül, nevezetesen az, hogy a magyarországi bankszektornak jelentős része külföldi kézben van. Ez azt jelenti, hogy a legtöbb esetben az anyavállalat végzi a magasabb szakértelmet kívánó tevékenységeket. A kockázatkezelés zöme tehát kint zajlik, az itteni leánytől leginkább azt várják el, hogy adatokat szolgáltatson és a megadott metodológia szerint működjen. A mi esetünk a Raiffeisennél et- től némileg különbözik; mi vi-

szonylagos autonómiát élvezünk.

– Milyen a magyar kockázatkezelők helyzete?

– Magyarországon a kockázatkezelők társadalma amolyan születés közben lévő kis közösség. Nemrégiben indult meg a szakma önszerveződése. Érdekes módon a szakmai egyesület megalakításának gondolata nem a bankvilágból érkezett; elsőként tudomásom szerint Vámos Tibor akadémikus vetette fel. Közülük két éves készülőds után az idén, nyár elején aztán megalakult a Magyarországi Kockázatkezelők Egyesülete, amelynek tagjai között banki szakembereket, egyetemi oktatókat, a szabályozó hatóságok képviselőit és szoftvereseket egyaránt találunk. Az a megtiszteltetés ért, hogy az egyesület engem választott első elnökévé. A megalakulás óta eltelt pár hónap alatt az egyesület taglétszáma dinamikusan nőtt, de a növekedés tartaléka még korántsem merültek ki: a jövőben szeretnénk megnyerni a biztosítók- nál, illetve a vállalati treasurykben dolgozó kollégákat is.

– Az egyesület célkitűzései között szerepel a kockázat-tudatosság, a kockázatkezelési kultúra elterjesztése Magyarországon, ennek érdekében kapcsolatokat keresünk a legfejlettebb pénzügyi kultúrával rendelkező országok rokon szervezeteivel. Ennek jegyében kerül sor jövő év júliusában az IAFE-vel (International Association of Financial Engineers) közösen szervezett nagy, nemzetközi konferencia megrendezésére Budapesten.

– Merre halad a kockázatkezelés?

– Nyilvánvalóan látszik, hogy a globalizálódó és deregulált világban a kockázatkezelés jelentősége tovább nő. Az árukra, értékpapírokra, devizákra és indexekre kötött derivatív ügyletek mellé felzárkóznak az időjárásra, energiára, természeti katasztrófákra kötött derivatívák, rohamos növekedés zajlik le a hitelderivatívák piacán. Ezzel a banki, biztosítási, sőt vállalati pénzügyek sokszor megkülönböztethetetlenül közel kerülnek egymáshoz, a pénzügyi világ pedig olyan állapot felé fejlődik tovább, melyben a szoftver-rendszerek kibozhatatlan módon osztrják meg és hártják tovább egymásra a rendszerben kiirathatatlanul jelenlévő kockázatok. Ami a kockázatkezelés technikai oldalát illeti, nyilvánvalóan folytatódni fog a felhasznált matematikai eszközök színvonalának emelkedése és tovább fokozódik a szoftver-rendszerek bonyolultsága. Az ügyfelek kiszolgálásának rohamosan terjedő automatizálása eléri, sőt fejlett piacokon már el is érte az olyan, hagyományosan emberi mérlegelést és ítéloképességet igénylő tevékenységeket, mint a hitelbírálat – Angliában létezik olyan swap, mely már a nagy volumenű swap (pénzáramlások cseréje) ügyleteit is automatizálta. Döntéshozó mesterséges intelligencia-rendszerek jelennek meg a bankok belső mechanizmusában is (limit figyelés, transzferázás, tőkeallokáció). Mindez elképzelhetetlen mértékben növeli meg a rendszer hatékonyságát, és ideális esetben optimálisan osztja szét a benne rejlő kockázatokot, de biztosra vehető, hogy új, ma még beláthatatlan természetű és mértékű rendszerkockázatok is eredményezhet. Nem hiszem, hogy a kockázatkezelők az előrelátható jövőben munka nélkül maradnának.

Györi Dávid

Az EU jegyében

(Folytatás az 1. oldalról)

Chikán Attila és Pál László is alapvetően sikeresnek tartja az ipar átalakulásának elmúlt tíz évét, azonban rámutattak további javításra szoruló hiányosságokra. Pál László a hiányzó közmegegyezésekre és az energialiberalizáció megoldatlanságára, míg Chikán Attila a regionális különbségekre, az informatikai elmaradottságra és a kis- és középvállalkozások fejlesztésének problémáira hívta fel a figyelmet.

Az EU csatlakozás dátumát 2005-2006-ra várják a miniszterek. Véleményük szerint azonban hazánk egy, a mostanítól nagyban eltérő Európai Unióhoz fog csatlakozni.

A szekciók rövid összefoglalója

Esélyek és fenyegetések az EU-csatlakozás küszöbén
Magyarország az Európai Unió csatlakozás küszöbén számos eséllyel és fenyegetéssel szembesül, amelyeket a felzárkózási folyamat során cél-szerű figyelembe venni. A szekció előadói kiemelték ezt a gondolatot, hogy hazánk egy változó Európai Unióhoz fog csatlakozni egy változó világban.

Több előadás foglalkozott hazánk, illetve a magyarországi vállalati szektor EU-érettségének témájával és ennek során külön hangsúlyt helyeztek a hazai vállalkozói véleményekre. Hasznos információkkal szolgált hazánk felzárkózási folyamatát illetően az irországi tapasztalatokat összefoglaló előadás.

Magyarország vállalati szektorát döntően külföldi szakmai befektetők által dominált és erősen koncentrált vállalatok határozzák meg. Ez a kialakult vállalatstruktúra több szempontból is sebezhető.

Több empirikus kutatás eredményeiről számoltak be az előadók. Elemezték a Társaságok igazgatótanácsának összetételét, a

menedzsment képességek és döntéshozatali módszereket éppúgy, mint az általános vállalatvezetői magatartást. Bár műfajában más közelítést jelent, a Pannonplast példája a jövedelmezőség megítélését tekintve mindenképpen elgondolkodtató téziseket fogalmazott meg.

A „Verseny a stratégiai elméletekben” című előadás, két alapkérdésre kereste a választ. Egyrészt egy stratégiának mennyire kell formalizálnak lennie, másrészt mire épüljön a „jó” stratégia.

Érdekes témaként vetődött fel a vállalatok leépítési politikája (outplacement), hasonlóan a tanácsadás fejlődéséhez.

Magyarország immár a világ-gazdasági vérkeringésnek szerves része. Fejlődését döntő mértékben befolyásolja, hogy gazdaságának és vállalatának versenyképessége miképp viszonyul a nemzetközi versenytársakhoz képest.

Az ország versenyképességének tartópillére az olcsó munkaerő, amely szektoroktól függően ötöd- tized része az EU és az USA munkaerő költségeinek, és 40-50%-kal alacsonyabb a szlovén vagy cseh munkaerőnél. A magyar munkaerő felértékelődését a termelékenység növelésével, az „új gazdaság” vívmányainak adaptálásával és az innovációt támogató jogi, szabályozói és finanszírozási környezet megvalósításával közép távon lehet elérni. A szekció külön hangsúlyt helyezett az innovációt hátráltató tényezők pontos definiálására, illetve arra, hogy miképp lehetne az egyetemeket innovációs kutatásokba aktívabban bevonni.

A szekció a hazai regionális és iparpolitika összefüggéseivel, létező és vélt ellentmondásaival foglalkozott.

Ezenkívül számos előadás foglalkozott valamilyen gyakorlati példával, melyek hűen érzékeltették a hazai regionális politika jelentőségét és anomáliáit is.

Az elmúlt fél évtized gazdasági növekedésének fő haszonélvezői a nagyvállalatok, főleg a multinacionális vállalatok voltak. A kis- és középvállalkozások helyzete ugyan javulást mutatott az utóbbi öt-hat évben, azonban nyereségük bővülése, saját tőkéjük emelkedésének üteme jóval alatta maradt a nagyvállalatokénak. A szekcióülésen a gazdaságirányítás számára javaslatokat fogalmaztak meg a szektort hátráltató tényezőkről, mint a magas közterhek, túlbürokratizált hivatali ügyintézés, nehézes pályázati rendszer kiküszöbölése. Ismertetésre került a KKV szektor kockázati-tőke finanszírozásának lehetősége és problematikája, illetve azon módszerek, amivel az EU pályázatokon való részvételhez szükséges információkhoz hozzá lehet jutni.

Ebben a szekcióban a PhD hallgatók folyó kutatási irányairól, várható eredményeikről, illetve új kutatási irányok megfogalmazásáról esett szó. E témakörre visszatérünk.

A konferenciát záró plenáris ülésen a multinacionális vállalatok hazai leányait irányító, az állami tulajdonban lévő, a BÉT-en szereplő, illetve a kis-, vagy nagyobb cégek képviselőitől elvárt hivatott szervezetek vezetői vettek részt. A vezetők 5-10 perces referátumokban a jövőbeli gazdaságpolitikaival szemben az alábbi elvárásokat fogalmazták meg: kiszámíthatóság, a beruházásbarát gazdaságpolitika, a szolgáltató állam, az információtechnológia fejlesztési feltételeinek megteremtése, a piacvédelem, társadalmi és szociális párbeszéd, a képzésre való fókuszálás.

A konferencia előadásainak bővített, írott változatai a kialakuló konferencia kötetben jelentek meg a további érdeklődők számára.

Csubák T. Krisztián, Bálint András

GPRS az Infoparkban Westel fejlesztések

Ugye sokunkkal előfordult már, hogy üzleti utazás közben szeretnénk volna egy nagyobb file-t, egy hosszabb email-t, vagy egy nagyobb internet oldalt letölteni laptopunkra? Vagy amikor nyaralás közben a mozi előtt gyorsan szeretnénk volna információt kapni arról, hogy mi is megy ma műsoron, elhagyva a hosszú sorbanállást?

Az ehhez szükséges eszköz magától értetődően a mobiltelefon, és már kapcsoljuk is össze a laptoppal, a PDA-val, vagy vesszük elő wapos telefonunkat. A mai mobil adatátviteltől sokszor várjuk azt, hogy akár egy ISDN vonal sebességével megegyező sebességgel bírjon, amely elviselhetővé teszi a várakozási időt, ami alatt a kívánt információ megérkezik. Szeretnénk, ha emailjeinket nem letölteni kellene valami távoli postaládából, hanem azonnal ott lennének a laptopon, vagy a zsebünkben hordozott telefonon.

Ezen igényeket elégíti ki a már nem is csak a közeljövő technológiája, az úgynevezett Csomagolt Mobil Adatátviteli szolgáltatás, az angol kezdőbetűkből kiadódó GPRS (General Packet Radio Service). A GPRS nagyban hasonlít az internet már jól megszokott átviteli mód- szeréhez, a IP alapú adatátvitelhez. A rádiótele- fon nem folytonos kapcsolatban van az információ forrással (jelen esetben az email postalá- dánk, a mozi információs szerverével, vagy az internettel), hanem kis csomagokban utazik az adat. Ennek óriási előnye a mai, úgynevezett áramkörkapcsolat megoldáshoz képest, hogy a készülék csak addig kell hogy a hálózaton lógjon (és a számla dagadjon), amíg adat jön vagy megy. Egy internet oldal olvasása alatt, mielőtt a kö- vetkezőt klikkelnénk, nincs adatforgalom, nincs számlaköltség.

A GPRS másik nagy előnye a sebesség: ugyan hihetetlenül hangzik, de akár ISDN minő-

ségű vezeték nélküli adatkapcsolatot is létre lehet hozni készülékünk, és a külvilág között. Praktikus nyelven beszélve, egy levél, kép, információ letöltése csak töredéke lesz a ma megszokott mobil adatátviteli sebességnek.

A GPRS a jelenleg ismert legfejlettebb mobil adatátviteli szolgáltatás. Segítségével elérhető, hogy amint egy email érkezik postaládánkba, az egy, a felhasználó által megjelölt mobil eszközbe (pl egy kommunikátorba) azonnal letöltődjön. Ennek jelentősége óriási: készülékünk állandó on-line állapotban szolgálhatja kényelmünket és munkánkat, megtakarítva az időt az állandó bejelentkezé- sektől.

A szolgáltatás díjazása az átküldött adat- mennyiséggel lesz arányos, szemben a mai lehetőséggel, ahol a kapcsolat idejét kell kifizetni, függetlenül attól, volt e és mennyi adatforgalom.

A Westel Mobil Rt. hálózatán november 13-án elindult a GPRS szolgáltatás a budapesti Infopark teljes területén. Ezzel a Westel – amely mindig is élen járt az új technológiák és alkalmazások bevezetésében - Magyarországon elsőként, és Európában is az első között teszi lehetővé, hogy arra alkalmas készülékekkel mind a normál GSM beszéd, mind adatátvitel (WAP vagy internet elérés) kipróbálható legyen GPRS-en a megszo- kott SIM-kártyával.

Az Infoparkban kis területen is jól modelle- zhető az a helyzet, amikor már az egész országban használni fogják a GPRS-t. Az Infoparkot azért választották, mert ott sűrűsödik az informatikai ipar, az informatikai, távközlési kutatás. Számos fej- lesztésnek köze lehet a mobil adatátvitelhez. Arra számítanak, hogy a szakemberek beszállnak a tesztbe és kritikusak lesznek. Igényes szolgálta- tásokat is kipróbálnak majd, megnézik, kitapogat- ják a GPRS határait.

Nemzetközi konferencia Raymond Aronról (1905-1983)

Október 5-7. között „Raymond Aron gondolatosságának aktualitása a bipoláris világ megszűnte után” címmel rendezett tíz ország Aron-kutatói és szakértői részvételével nemzetközi konferenciát az egyetem Filozófia tanszéke és a párizsi Joseph Karolyi Alapítvány.

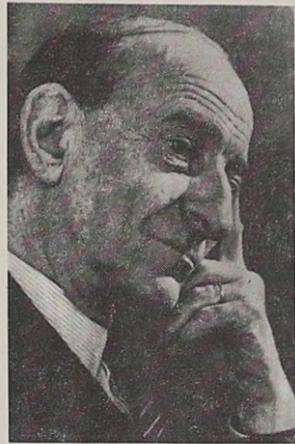
A Chikán Attila rektor által megnyitott konferencia szervezésében szerepet vállalt még a párizsi Robert Schumann Alapítvány, mely egyebek között komoly anyagi támogatást nyújt a francia, angol, olasz és magyar nyelven elhangzott előadások kötetben való franciaországi (Fallos kiadó) és magyarországi (Aula kiadó) megjelentetéséhez; a Collegium Budapest, mely a konferenciát mintegy bevezető előadást szervezett a 91 éves, több mint hat évtizede Franciaországban élő irodalmár, történész és publicista Fejtő Ferenc számára; a budapesti Francia Intézet, melynek igazgatója, Robert Lacombe fogadáson látta vendégül a résztvevőket; a pécsi Tudományegyetem Politikai Tanulmányok tanszéke, mely az általa elindított „Tanulmány kiadó” gondozásában jelentette meg néhány évvel ezelőtt Raymond Aron „Tanulmány a szabadságjogokról” c. munkáját.

A konferencia rendezését anyagilag és erkölcsileg támogatta a British Academy, a Svájci Akadémia, a University of Yale, a budapesti Olasz Kulturális Intézet és a Perugia-i Egyetem, a párizsi Raymond Aron Baráti Társaság, és a Társadalomtudományi Egyetem, a Hanns-Seidel Stiftung és Pécs város önkormányzatának Kulturális Bizottsága, valamint a budapesti Polaritás Gmk.

A háromnapos rendezvény felkeltette a hazai és a nemzetközi média figyelmét. Az olasz *Il Giornale - Egy antitotalitárius filozófus rehabilitációja Budapesten* címen csaknem oldalas cikket szentelt a konferenciának (okt. 5.); a Népszabadság Fejtő Ferencsel közölt interjút Aronról (A nemzeti konszenzus példája, okt. 9.); a Kossuth rádió ötven perces műsor keretében szólaltatta meg Fejtő Ferencet, Kende Pétert, Christian Bachelier-ét, Csizmadia Sándort és Hahner Pétert az aroni életmű jelentőségéről és aktualitásáról (nov. 3.).

A résztvevők négy szekcióban tárgyalták Aron történészi, filozófusi, szociológusi, politológusi, újságírói és a nemzetközi kapcsolatok teoretikusaként ismert, s komoly közgazdasági ismereteknek

is köszönhetően hallatlanul gazdag életművét. Jean-Claude Casanova professzor, a francia Raymond Aron Társaság elnöke, az Erkölcsei és Politikai Tudományok Akadémiájának tagja Budapesten, majd a konferencia befejezése után néhány nappal Párizsban is kiemelte a konferencia „szokatlanul magas tudományos színvonalát”, melyhez ő maga „A virtuális

történelem mint politikai gondolkodásmód”, Nicolas Baverez „Raymond Aron és a politikai liberalizmus a 20. században”, Claude Lefort „Aron és a kommunizmus jelensége”, az amerikai Daniel Mahoney „Aron és a körülmények erkölcsisége” c. előadásokkal járultak hozzá. A teljesség igénye nélkül illeszkedik ebbe a tudományosság nemzetközi mérceje által megszabott sorba a belga Paul Janssens „A megélt történelem. Az aroni életmű koherenciája”, az olasz Alessandro Campi „Aron és a politikai realizmus”, a román Sorin Antohi „Aron történelemfilozófiájának aktualitása”, a lengyel Rafael Dobek „Aron és Kelet-Európa: pillantás a vasfüggöny másik oldalára” és Hahner Péter „Aron és a forradalom eszméje” c. előadása. Egyetlen Aron-kutató sem nélkülözheti a levéltáros-dokumentarista Elisabeth Dutartre munkáját a párizsi Raymond Aron Politikai Tanulmányok Intézetében, aki „Raymond Aron életműve az Aron levéltárban” c. előadásával hívta fel igen nagy felkészültségére a figyelmet.

A Filozófia tanszékről Fekete László, Aron és a társadalomfilozófia kontinentális hagyománya: Weber és Aron”, Csizmadia Sándor „Liberalizmus és realizmus interferenciája Aron gondolkodásában” c. előadásával szerepelt. A Politikatudományi tanszékről Ágh Attila tartott előadást a magyarországi politikatudományi kutatások helyzetéről „A magyar politikatudomány aktuális nagy áramlatai”, címmel.

A Társadalomtudományi Karól Magyar Miklós és Rostoványi Zsolt professzorok moderátorként járultak hozzá a konferencia sikeréhez.

A konferencia befejezésekor Hahner Péter és Csizmadia Sándor meghívást kapott, hogy a jövőre esedékes „Magyarország éve Franciaországban” program keretében előadásokat tartsanak a párizsi Politikai Tanulmányok Intézetében.

1982 májusában e sorok írójának Párizsban interjút adott a bipoláris világszerkezet nyugati felén a szabadságjogok filozófusaként, liberális és antitotalitárius gondolkodóként ismert és elismert, keleti felén reakcióként, agresszív antikommunistaként minősített és művei hozzáféréseben tiltott Raymond Aron. Egyebek között ezt mondta: „Egyik sajnálatos tény az életemben, hogy soha nem voltam Magyarországon, pedig a háború előtt már szándékomban állt. Nem mentem a háború után, de ha a sorsom még engedné, azt gondolom, hogy mennék. Az a véleményem, hogy a magyar nép kivételesen tehetséges nép”.

Az óvatosságra intett és az ötletről lebeszélni szándékozott interjú készítője természetesen kezdeményezte Aron magyarországi meghívását, ám a Magyar Tudományos Akadémia 1983. október 17.-ig még nem jutatta el meghívóját Aron címére, aki aznap szívroham következtében elhunyt.

A konferencia teret nyitott szellemiségének késői megérkezésére. A konferencián sokat vitatkozó kutatók egyet értettek abban, hogy Raymond Aron szellemisége is hozzájárult a hidegháborút szimbolizáló berlini fal leomlásához, s őrzi aktualitását a politikai demokrácia és a piacgazdaság erősödésének és kiterjedésének korszakában is, hiszen a francia gondolkodó alapértékei - igazság és szabadság - egyetemeseek voltak.

Csizmadia Sándor
Filozófia tanszék

Navratil Ákos (1875-1952)

A két világháború közötti időszak magyar közgazdaságtudományát értékelő tanulmányok mindegyike olyan közgazdász nemzedékről szól, amelynek meghatározó tudósa egyetemi professzorokként egyéni módon strukturált rendszerben írnak és oktatnak az elméleti közgazdaságtantól kezdve egészen a gazdaságpolitikáig terjedő széles tárgykörben. Ténykedésük a legtöbb vonatkozásban nem tükröz egységes megközelítést, az egyéni életművek hol szoros, hol lazább szálakkal kötődnek a közgazdaságtan különböző elméleti hagyományaihoz.

A kor nemzetközi színvonalán álló irodalmat ismerve, mégsem elsődlegesen vitatják, hanem inkább elismerik a különböző megközelítések értékeit. Néhányan közülük újonnan kialakuló kutatási témákban, és külföldön is publikálnak. Alapjaiban ők formálják azon tanítványaik tudományos szemléletét is, akik a későbbiekben külföldön folytatva tudományos pályafutásukat, nemzetközileg elismert eredményekig jutnak el. Többek között Balassa Béla, Balogh Tamás, Káldor Miklós, Scitovszky Tibor tartozik a tanárikaik később is büszkén felvállaló neves tanítványi körbe. E pozitív fejlemények további hatása az 1945 utáni években politikai akadályokba ütközik, így a magyar tudományfejlődésben végre elérni vélt folytonosság sajnálatos módon megszakad.

Navratil Ákos a két világháború közötti időszak egyik meghatározó jelentőségű közgazdásza, aki három évtizeden keresztül a Pázmány Péter Tudományegyetem tanára. Nem csatlakozik kritikátlanul egyik közgazdasági irányzathoz sem, legkevésbé a gazdaságelmélet megújítására törekvő, ebben az időszakban már uralkodóvá vált neoklasszikus iskolához. A kortársak Navratil közgazdasági rendszerét „nemes eklekticizmus” (Kenéz Béla, 1935), és „nemes konzervatívizmussal” (Heller Farkas, 1937) jellemzik.

Navratil Ákos 1875-ben, Pesten született. Először jogi tanulmányokat folytat Pesten, valamint Berlinben, majd 1902-ben magántanári képesítést szerez közgazdaságtanból. Tanári pályafutását a Kassai Jogakadémián kezdi, néhány évig a Kolozsvári Egyetemen tanít, majd Földes Béla utódként 1918-tól 1948-ig a Pázmány Péter Tudományegyetem tanára, 1942-ben az egyetem rektora. 1927-től az Akadémia levelező, 1939-től rendes tagja. 1945-46-ban az Akadémia igazgató tanácsának tagja, majd 1949-ben politikai okok miatt

viisszaminósítik tanácskozó taggá. Életének utolsó éveit a szakmai megaláztatások és a mellőzöttség légkörében telnek el.

1895-ben jelenik meg első publikációja, 1898-ban egy Smithről írott dolgozatával egyetemi pályadíjat nyer el, számos tanulmányt és kisebb szócikket ír a három kötetben megjelenő *Közgazdasági Lexikon* (1898, 1900, 1901.) számára. Ezt követően több cikk, egyetemi jegyzet és könyv szerzője. Legjelentősebb műve a „Közgazdaságtan”, amelynek I. kötete 1933-ban (második kiadás 1936-ban), II. kötete 1939-ben jelenik meg. Az I. kötetet az Akadémia Chorin-díjjal jutalmazta. E mű „hatalmas kézikönyv, amely a tudomány mai színvonalán nyújtja a közgazdaságtan elméletét”. (Heller, 1935.)

Navratil Ákos a közgazdaságtan tárgykörét nem korlátozta a szűken értelmezett és elvont gazdasági problémák vizsgálatára. Közgazdasági rendszerében egy egységesen felépített logikai rendszer helyet kapnak a gazdasági élet tágabb értelemben vett jelenségei, úgymint az erkölcsi, jogi, szociálpolitikai, sőt akár technikai természetű vonatkozások is. Jogászai végzettsége mellett, nagyrészt berlini tanáranak, a német „katedra-szocialistákhoz” tartozó *Adolf Wagnernek* (1835-1917) a hatását tükrözi, rendszerében a gazdasági jelenségeknek a jogi intézményekhez való kapcsolata jut a legnagyobb szerephez. Módszertanát alapvetően meghatározza az elemi és a másodlagos gazdasági jelenségek megkülönböztetése. Navratil ezt a gondolatot már a század elején megjelent írásában kifejti („A gazdasági élet elemi jelenségei”, 1901. és „A gazdasági élet és a jogi rend. Adalék a másodlagos gazdasági jelenségek elméletéhez”,

1905.), és erre, a hosszú évek alatt tovább csiszolt gondolatára alapozza fő művét. Szerinte az elemi jelenségek általános természetűek, amelyek a magántulajdoni jogrendtől függetlenül is léteznek. A másodlagos gazdasági jelenségeket viszont a magántulajdoni rend hozza létre, így emberi akarat-alakíthatók, tehát történelmileg változó természetűek.

A fenti nézőpontból kiindulva Navratil kritikusan kezeli mind a természeti törvényeket kutató klasszikusokat, mind a tiszta elmélettel eltávolodó német történelmi iskolát.

Közgazdasági rendszerének egyes elemeit tárgyalva, Navratil határozottan különböző elemekből építkezik. Minden részprobléma tárgyalásánál a téma nemzetközi irodalmát is bemutatja, kommentárokkal ellátva rendszereti, sőt több helyen értékeli is azt. De mind az általa preferált megoldások kiválogatása, mind az irodalom rendezése egy másik korábbi meggyőződését látszik igazolni, amit először „Régi igazságok és új elméletek a közgazdaságtanban” című akadémiai székfoglaló előadásában fejtett ki. Régi igazságon Navratil az angol klasszikusok tételeit érti, megkülönböztetve azokat minden egyéb újabb elmélettől. „... tudományok történetében előfordulhat, hogy régebbi gondolatok erősebbnek bizonyulnak újabbakkal, túlélik az újabb elméleteket. De megtörténhetik az is, hogy későbbi, újabb magyarázatokban szinte észrevétlenül kelnek életre a régiek tanítások.” Ebből adódóan azt a kérdést veti fel Navratil, hogy ez esetben vajon a régebbi elmélet életképebb-e, és vajon ezt az okozza-e, hogy igazságtartalma is nagyobb, mint az újabb elméletnek. Heller Farkas értékelése szerint Navratil nem zárkózik el az újabb tanoktól, de „szigorú bírálattal fogadja az új irányokat, és ellenese a klasszikus tételek ma oly gyakran érezhető lelkisínységének”, vagyis a tudomány fejlesztésének feladatát „nem az eddigi alkotások lerombolásában, minden áron új elgondolásokkal való helyettesítésében látja”.

1935-ben a magyar közgazdász szakma megünnepelte Navratil Ákos születésének 60. és egyetemi tanári kinevezésének 30. évfordulóját. Az alkalomra megjelent kötet 20 neves kortárs szerzője között található Heller Farkas és Balogh Tamás.

Napjainkban Navratil Ákos neve és munkássága jószerével teljesen ismeretlen, pedig a nemzetközi hírű tanáiraival és tanítványaival összevetve is méltó elismerést érdemelne az utókortól.

Hild Márta

K Ö N Y V E S P O L C

Hoffmann Istvánné: Stratégiai marketing

Hasznos olvasmány is

A Stratégiai marketing jól strukturált, széles látókört tükröző igazi tankönyv – és persze kitűnő szakkönyv a jávából.

A marketinget 30 éve oktató és kutató szerző a szokásos marketingtémákon kívül ír a marketingmenedzsment speciális területeiről, köztük például a marketing jogi és etikai kérdéseiről és a nem profitorientált szervezetek

marketingjéről. Az egyre fontosabbá váló on-line marketing sem maradt ki a 22 fejezetre és kis híján 100 alfejezetre tagolt átfogó műből.

A könyv igen olvasmányos és külön csemegét jelentenek a mindig odaiáll és felettebb szellemes idézetek, nem is beszélve a piros bokszokba foglalt konkrét esetleírásokról, amelyek között jól megválasztott arányban szerepel-

nek nemzetközi és hazai példák is.

A Stratégiai marketing az Aula kiadónál jelent meg. A könyv szokatlanul jó minőségű papíron, igényes kivitelben, kemény kötésben került a piacra.

A 480 oldalas kiadvány ára 5295 forint.

AZ EGYETEMI KÖNYVTÁR HÍREI

Örömmel tájékoztatjuk egyetemünk minden oktatóját, kutatóját és hallgatóját, hogy ismét gyarapodott a számukra Interneten hozzáférhető adatbázisok köre.

Az új forrás a **General BusinessFile International** nevű adatbázis (GBF), amely főként a gazdaság és üzlet, menedzsment és politika legfrissebb irodalmát, valamint vállalatok tevékenységét és az ipari trendeket mutatja be. Napilapok és folyóiratok cikkein kívül kutatási jelentéseket is tartalmaz, nagy részüket teljes szöveggel és képekkel illusztrálva. A GBF használói egy másik adatbázisban is kereshetnek: a *Business and Company Resource Center* vállalati adatok, rangsorok, beruházási jelentések gyűjteménye, de iparágról szóló cikkeket és elemzéseket is tartalmaz.

Az adatbázis 2001. január 1. és december 31. között lesz használható.

Részletesebb leírását és elérési címét az Egyetemi Központi Könyvtár honlapján találják az alábbi címen: <http://www.lib.bke.hu/onlab.htm>

Jelszót és további információt kérni az alábbi elérhetőségeken lehet: e-mailen a szolg@lib.bke.hu címen, telefonon pedig a 217-9377-es városi vonalon és a 7155, 7180, 7295-ös belső mellékeken.

Minden változik

Átalakul a Gazdálkodástudományi kar képzési struktúrája

Az egyetemen több mint 10 bizottságban folyik az a munka, melynek célja az integrációval és a megújulással kapcsolatos problémák megoldása, egy új szervezeti és képzési struktúra kialakítása. Virág Miklós professzor úrral beszélgettem, aki a Gazdálkodástudományi kar dékánja, illetve a Gazdálkodástani Képzési Bizottság elnöke.

Milyen változások voltak eddig az egyetemi átszervezésekkel kapcsolatban a Gazdálkodástudományi karon?

A kari stratégiaalkotási folyamat részeként már korábban megfogalmazódtak azok az elképzelések, amelyek a szervezeti és képzési struktúra korszerűsítésének irányába mutattak („Gazdálkodástudományi Kar 2000 koncepció”, „Javaslat a BKÁE Gazdálkodástudományi kar stratégiájára”). Ezek egyes elemeit már az Államigazgatási Főiskolával folytatott integrációs munkálatok során az Előkészítő Bizottságban érvényesíteni tudtunk. Az idén nyáron véghezvitt szervezeti változtatások a tanszéki struktúrát is érintették, melynek eredményeként szervezeti egységeket szüntettünk meg, új szervezeti egységeket (tanszékeket, intézeteket, kutatóközpontokat) hoztunk létre. Ezzel előkészítettük a kari képzési rendszer bizottsági munkáit, amelyek most összel indultak és az operatív tanterv jövő tavaszi elfogadásáig tartanak.

Milyen szakirányok lesznek jövőre?

Erre most még nem tudok választ adni, hiszen a bizottsági munkák még javában folynak. Egy biztos, márciusban megújult operatív tantervet szeretnénk a kari és egyetemi tanács elé terjeszteni. A Gazdálkodástani Képzési Bizottság október 30-án alakult, tehát a munkálatok most kezdődtek. A feladat világos: az egyetem átalakulásával kapcsolatosan a gazdálkodástani képzés teljes vertikumának, tartervi, szervezeti, tartalmi és módszertani kérdéseinek az újragondolása.

Már korábban említettem, hogy a karon működött egy stratégiai bizottság, ami most két albizottságra tagozódott. Az egyik az első alaploma megszerzéséig bezárólag gondolja át a tennivalókat, a másik a posztgraduális és vezetőképzéssel foglalkozik.

Az új Gazdálkodástani bizottságot ez a két albizottság segíti a munkájában.

Milyen változások várhatók a negyed-, ötödéves gazdálkodási szakos képzésben?

Megvitatjuk, hogy az a szakirány-struktúra, ami hozzávetőleg 10 évvel ezelőtt jött létre, mennyire állja meg a helyét ma. Ennek tükrében milyen irányba kell megújítani a szakirányú képzést. Ugyanis számos terület jelent meg újólag, illetve növekedett meg a jelentősége. Ők a gazdálkodási (üzleti) képzésben jelentőségüknek megfelelő szerepet kívánnak kapni. Ilyen például a szolgáltatás-menedzsment, az e-business, a kommunikáció, az informatika, a környezetgazdálkodás, az etika, a multimédia.

Képzési struktúrákat a nemzetközi üzleti képzés standardjainak függvényében kívánjuk áttekinteni. Ennek tükrében fogjuk meghatározni a gazdálkodási szak kötelező szaktárgyainak körét.

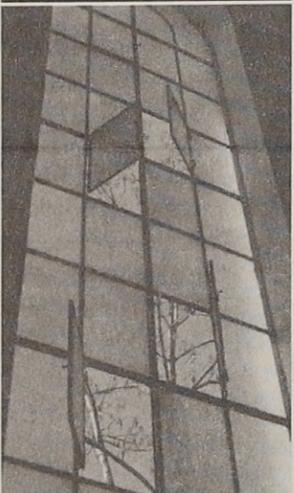
Úgy gondolom a főszakirányoknak a jövőben nem feltétlenül kell egy-egy tanszékhez kötödniük. Ez végső soron egy mátrix-típusú irányítási rendszer kialakítását jelenti. Ennek lényege az,

hogy bár a kari képzési programoknak (pl. egy főszakirány) önálló felelősei vannak, de a végrehajtásban különböző tanszékek, illetve ott dolgozó kollégák vesznek részt. Például megfontolandónak tartom egy olyan szakirány létrehozását, melyben a pénzügyi, számviteli és kontrolling ismeretek együttes oktatását feltételezi.

Miről lesz szó a bizottsági üléseken?

Mindazon kérdésekről, amelyeket az előzőekben már érintettem. Ezekon kívül nagyon fontos az átmenet kezelése is. Látni kell, hogy egy esetleges új szakirány-struktúra nem csak a negyed-, ötödéveseket érinti, hanem az első

A Közgáz Fotókör

rendelkezésünkre bocsátotta gyűjteménye néhány értékes darabját. Lapunk e fényképekből közöl most mustrát. Magunk is azt kérjük, amit a fotókör: érezzén minél több hallgató vágyat, hogy a való világot megörökítse. Mi csak azt ígérhetjük, a jól sikerült alkotásokat közzé tesszük.

három évfolyamra is hatással van, hiszen ennek megfelelően kell megfogalmaznunk az alapozó képzéssel kapcsolatos „elvárásainkat” is.

Külgazdasági szakirány jövőre miért nem fog indulni?

Jelenleg a szakirány a korábban elfogadott operatív tantervnek megfelelően működik. Az, hogy a jövőben mi lesz, majd a márciusi operatív tantervben kidrül. Figyelembe véve azonban az elmúlt évtizedben bekövetkezett jelentősebb változásokat (globalizáció, multinacionális cégek megjelenése stb.), egyértelmű, hogy egy végzett közgazdásznak ma már strukturájában és tartalmában más ismeretekkel kell rendelkeznie.

Nem képezhetünk olyan közgazdászokat, akik csak belföldön vagy külföldön tudnak értékesíteni, vagy marketing tevékenységet folytatni. Az a megkülönböztetés,

hogy belföld vagy külföld, belgazdasági vagy külgazdasági egyre inkább átértékelődik. A 80-as években például az akkori Ipar Karon volt áruforgalmi szak is, melyet a hallgatók „belker” szaknak neveztek. Ma már a XXI. század külszöbén állunk. Exporttal és importtal kapcsolatos ismeretek természetesen részét képezhetik az oktatásnak, de nem biztos, hogy célszerű külön szakirányban gondolkodni.

Mi indokolta, hogy szolgáltatási menedzsmentből tanszék és minden bizonnyal főszakirány lesz?

Ma már a tercier szektor a GDP jelentős hányadát adja. Ennek megfelelő súlyt kellene, hogy kapjon az oktatásban is. Ebbe a körbe tartoznak a pénzügyi, energetikai, egészségügyi szolgáltatások, valamint a turizmus is. A tanszék profilja most van kialakulóban, folyamatosan új kollégákkal, új szakterületekkel gyarapodik a tanszék. Graduális szinten egy ilyen szakirány nyújthat majd lehetőséget például az egészségügy vagy a turizmus gazdaságában való alapos elmélyülésre. A cél az, hogy a különböző szolgáltatási területek specialitásaiból egy olyan struktúra alakuljon ki, hogy az a hallgató, aki ezt választja, a szolgáltatások minden területén megfelelő alapképzettséggel rendelkezzen.

Mikor tud valami biztosat mondani a gazdálkodási kar jövőbeni szervezeti változásairól?

Tervezetten december 18-án lesz az az Egyetemi Tanács ülés, ahol a bizottsági munkákat követően döntés születik az egyetem kari-szervezeti felépítéséről. Valószínűleg ez a döntés a Gazdálkodástudományi kar fogja legkevésbé érinteni. Második fázis márciusban ér véget, amikor az operatív tantervi döntések születnek majd meg. Erre az időpontra kell a bizottságnak kidolgoznia a Gazdálkodási szak oktatási struktúráját. Bár nagyon sok feladatunk van, a határidőket mindenféleképp tartani fogjuk.

Milyen tervei vannak a másik, posztgraduális albizottságnak?

Építve a Kar stratégiai anyagaira és az egyetemi szintű stratégia elképzeléseire, áttekinti a Kar posztgraduális oktatási programjait, javaslatot fogalmaz meg a Kari posztgraduális program struktúrára és annak operatív tantervi változtatásaira. E kar szakmai felügyelete alatt a posztgraduális, tehát már felsőfokú végzettséggel rendelkező, másoddiploma vagy egyéb végzettség megszerzésére irányuló oktatási és képzési programok kerülnek meghirdetésre. Ezek oktatási programjait a Kar tanácsa fogadja el, és irányításuk a Kar dékánja által kinevezett vezető hatáskörébe tartozik (pl. a Vezetőképző Intézet programjai, a mérnök-közgazdász programok). A posztgraduális képzési albizottság munkájának területe kiterjed továbbá a KTI szervezésében, a Kar tanszékeinek szakmai irányításával futó közgazdász továbbképzési programokra is. A Kar posztgraduális program portfóliójának azt kell szolgálnia, hogy a Kar és az Egyetem a gazdálkodástudományi képzési programok vezető hazai és jegyzett nemzetközi intézménye legyen. Ennek jegyében a program portfóliónak négy elvnek kell megfelelnie: kereslet, minőség, nemzetközi sz tenderdek és jövedelmezőség

Malév – akció!

RENDKÍVÜL KEDVEZMÉNYES TARIFÁK!

2000. november 1. és december 17. között

Téli akció

Európa 18 városába,
valamint
New York-ba, Torontóba,
Kairóba és Larnakába

39 000 Ft

Athén, München, Stuttgart,
Szaloniki, Frankfurt, Isztambul

49 000 Ft

Amsterdam, Koppenhága,
Hamburg, Helsinki, Róma, Párizs,
Oslo, Zürich, Brüsszel, London,
Madrid, Kairó, Larnaka, Stockholm

79 000 Ft

New York, Toronto

MALEV Hungarian Airlines

Szállunk rendelkezésére

Részletes információ a 235 3888-as telefonszámon,
a 06-40-212121-es kék számon, a budapesti és vidéki
jegyirodáknak, valamint a Malév Partner-irodáknak kapható

www.malev.hu

A KUDARC 10 FŐ OKA

„Az életben nem az a legfontosabb, hogy tanuljunk a sikereinkből – erre bármelyik ostoba képes. A fontos az, hogy tanuljunk a kudarcainkból. Ehhez intelligenciára van szükség. Ez a képesség különbözteti meg a gondolkodót az ostobától.”

(William Bolitho)

A sikerhez bizonyára nem elég, hogy megtanuljuk elkerülni a kudarcokat, ám kezdésnek nagyon is elég. Nem árt ezért ismernünk, melyek a sikertelenség legfőbb okai – különösen így, közelítvén a Karácsonyhoz, amikor sokan a lepergett év összegzésével, és „fogadkozási listák” összeállításával újítják el az időt. Vegyük hát sorra azokat az okokat, melyek magyarázatul szolgálhatnak múlt évi – illetve múlt évezredi – kudarcainkra!

Az első ok az önbecsapásnak az az elterjedt módja, hogy bajainkért másokat hibáztatunk. E magatartás következményei azért olyan súlyosak, mert gátolják, hogy tanuljunk a kudarcainkból. Akadályozzák a tárgyilagos elemzést, annak kiderítését: mit csináltunk rosszul.

A második ok ennek pontosan az ellentéte: mindenért önmagunkat hibáztatjuk. Ahelyett, hogy szembenéznénk a kudarc valódi okaival, és eldöntենék, min kell változtatnunk, az önvádba menekülünk, és ezzel elintéztünk velünk a dolgot.

Ez nagyon árthatalmas gondolkodás és veszedelmes szokás. Elhinti önmagunkban a kisebbségi érzésnek magvait, melyek aztán kikelve dudvaként nyomják el a lélek kertjének jobb sorsra érdemes növényeit – nos, ez óriási hiba.

A túlzott önvád megnyitja az utat a büntudat előtt. Ha szokásunkká válik, hogy sikertelenségeinkért végtelenen önmagunkat hibáztassuk, eljuthatunk odáig, hogy mások tévedéseiről is magunkat fogjuk okolni.

A harmadik ok, hogy nincsenek céljaink. Ha el akarunk jutni valahová, tudnunk kell, hová tartunk. Sodródni kényelmes és könnyű, ezért sokan ezt az utat választják.

A negyedik ok, hogy vannak céljaink, de azok rosszak. Ha az arany, a dicsőség, a hatalom vagy a pozíció rögeszmékké válik, nemcsak mások igényeire leszünk vakok, hanem saját énként szükségleteire is. Az eredmény: halálra szántan olyan célon dolgozunk, amelynek semmi köze sincs ahhoz, ami bennünk a legjobb, a legértékesebb. Sokan vannak, akik akkor döbbennek rá, hogy más akartak, amikor egy élet kemény munkájuként célba jutottak. Az ilyenek boldogságát gyakran éppen a megvalósulás rombolja szét.

Az ötödik ok: rövid átvágások keresése. Az elektromos áram a legkisebb ellenállás irányát követi, de a lámpa pontosan azért világít, mert ellenállást fejt ki. Sokan ösztönösen is a legrövidebb, legkönnyebb, leggyorsabb utat választják a sikerhez, hogy aztán rájöjjenek: a sikerük illuzórikus – a lámpa nem gyullad ki. Kétségtelen, a kemény munka ritkán jelent élvezetet a számunkra. Am az anyag, az elme, a lélek birtokba vétele, az ellenállás leküzdése már

önmagában is örömforrás, és elengedhetetlen a jólétünkhöz, a boldogságunkhoz.

A hatodik ok ennek az ellentéte: túl hosszú, túl körülményes utat választunk. Van egy régi tréfás mondás, miszerint a leghosszabb út a legrövidebb és legkedvesebb – hazafelé. Ez lehet igaz a szerelemben, de nem mindig igaz az életben. Vannak, akik egész életüket úgy élik le, hogy készülnek a nagy É-vel irt Életre. Aztán váratlanul közbeszól a Sors, és többé nincs mire készülni. Nem mindig a leghosszabb út a legrövidebb és legkedvesebb hazafelé. Néha túlságosan sok időt vesz igénybe, túlságosan is hosszú, és előfordul, hogy sosem érünk haza.

A hetedik ok, hogy lebecsüljük az apró dolgok jelentőségét. Emberek nem ritkán életbevágóan fontos cselekményeket vesztenek el, mert figyelmen kívül hagynak valamilyen „semmitte”. Nagy gondolatok, nagy pénzek, nagy személyek, nagy események... Ezekkel szeretnénk körülvenni magunkat. Úgy gondoljuk az (úgynevezett) kis dolgok, az (úgynevezett) kis emberek számára vannak kitalálva. Am minden, ami figyelmet érdemel, és ami elvégzésre vár – fontos dolog.

A nyolcadik ok, hogy túl hamar feladjuk. Gyakran a kudarc oka nem a rossz kezdet, hanem a rosszul időzített leállás. Feladni akkor, amikor elől vagyunk, nyilvánvaló ostobaság. Am feladni akkor, amikor lemaradtunk, gyakran még nagyobb ostobaság. Akaratörőre van szükség, hogy kitartsunk – csak egy kicsivel tovább. Bölcsességre van szükség, hogy hogy belássuk, nem a szerencse dönti el a sikert, hanem a kudarcok tapasztalatainak hasznosítása.

Kilencedik ok ennek az ellentéte: makacsul ragaszkodunk a célunkhoz, amikor már látható, hogy semmi esélyünk a megvalósítására. Sok könyvben olvashatjuk, hogy az állhatatosság képes mindenre. Ezért gondosan kell mérlegelnünk, milyen célokat tűzünk ki, de legalább ilyen alaposan kell mérlegelnünk: érdemes-e folytatni vagy sem. Nagy bölcsességre van szükség, hogy biztonságosan felismerjük azt a vékony mezsgyét, ami a józan állhatatosságot és a fanatikus makacsságot elválasztja.

Tizedik ok a múlt terhe. A múlt emlékei bátorsággal, önbizalommal, tetterővel tölthetnek fel minket, ám odaláncolhatnak a vereség és elutasítás sötét árnyaihoz is. David Livingstone, a nagy felfedező egyszer ezt mondta: „Hajlandó vagyok bárhová elmenni, amíg ez a 'bárhová' előre van.” Vannak persze idők, amikor néhány lépést kell tennünk hátra, hogy ismét megtaláljuk a helyes irányt.

Doubravszky Sándor

A siker záloga, ha jelentkezel a KÖZGAZDÁSZ

„házi” újságíró iskolájába!

Minden szerdán 1/2-től Benedek István Gábor tart előadást a szakma titkairól.

Tanulj meg szerkeszteni, tanuld meg a koncentrált fogalmazást.

Jelentkezés a szerkesztőségben.

Előny vagy hátrány nőnek lenni? Nemzetközi Női Egyetem a hannoveri Expón

Az én életemben eddig inkább előnyöm származott abból, hogy lány vagyok. Az egyetemi szóbeli vizsgákon – ha férfi a vizsgáztató, ami túlnyomórészt így is van – a lányoknak könnyebb dolga van. A szórakozóhelyekre is többször mehetünk be ingyen, mint a fiúk, és egyáltalán: egy vonzó nő mosoly – mint tudjuk – szinte mindent megold... Attól tartok azonban, hogy ez csak mostanáig volt így, és a szakmai pályafutásom során fel kell készülnöm folyamatosan jelentkező atrocitásokra, a hátrányos megkülönböztetésekre.

Az idén Hannoverben július 15-től október 15-ig tartott világgála kiállításra létrehozták a világ első nemzetközi nő egyetemét (Internationale Frauenuniversität), amely kizárólag női jelentkezőket fogadott és csak női előadók tartottak előadást. Az egyetem posztgraduális képzést nyújtott; a már diplomás hallgatók maguk is neves kutatók voltak. Az előadásokat két aktuális kérdés köré csoportosították: egyrészt a globalizáció és racionalizálás, valamint ezek hatása a nemekre, másrészt a Közép-Kelet-Európában végbemenő társadalmi-gazdasági változások és azok hatása a nemekre. (Ez utóbbi nemzetközi összehasonlító elemzésekre épült, Oroszország-Lengyelország-Magyarország csoportot egybevetve Svédországgal.) A diákok között német, svéd, lengyel, orosz, japán, magyar stb. „diákokat” találunk, azaz nemzetközi hírű professzorok előadásait hallgathattuk kora reggeltől késő estig. Magyarországot ketten képviselték egyetemünkről: Koncz Katalin és Nagy Éva.

Az Expo universitason alapvetően 6 szakirányt állítottak fel a következő címeikkel: „Munka”, „Test”, „Város”, „Víz”, „Információ”, „Migráció”. A két magyar előadó a „Munka” szakirányon tevékenykedett, itt szervezték meg a délutáni tutori szemináriumokat. A női egyetemen egy átlagos nap három részre tagolódt. A délelőtti folyamán a hallgatók a neves pro-

Havasi Adrienn: Edit (Közgáz Fotókor)

fesszorok előadásait hallgatták. A fő erénye az előadásoknak az interdiszciplináris (több tudományterület integrálóját) jellegük és a gender (társadalmi nem) szemlélet, amely azt jelenti, hogy a nőkre nem, mint különálló egyedekre tekintenek, hanem mint a férfi társára és a család részére. Délután a tutorok segítségével kisebb csoportokban folyt a munka. Itt főképpen a délelőtti előadások részletesebb elemzése, megvitatása és a témához kapcsolódó előadók meghallgatása zajlott. Ezen kívül a hallgatók önálló kutatómunkát végeztek – mindenki a saját témájára koncentrálni – amelyről a 3 hónap elteltével írásban és előadásban is számot adtak. Esténként további szakmai programok álltak rendelkezésre. Többek között „open space” kerekasztal beszélgetések az Expo összes résztvevője számára; vitasterek (pl. a rasszizmusról), továbbá az Expo keretében rendezett egyéb programok.

A hallgatók részére rengeteg igazi szabadidős programot kínáltak. Pl. nemzeti estek (a magya-

rok diavetítést tartottak Magyarországról), fotókiállítások, filmprogramok, testező programok, műzeumok, kirándulások Németország városába (főleg egyetemi városokba, szakmai és kulturális kitekintéssel együtt), valamint az egyház által szervezett színvonalas templomi koncertek, kiállítások.

Az előadásokból általánosan levonható fő következtetés, amelyet számos vizsgálat is alátámasztott, hogy a globalizáció és a gazdaság jelenlegi fejlődése a nőket nagyon sok szempontból hátrányosan érinti. (Természetesen vannak azért előnyei is.) Magyarországon is megfigyelhetők azok a folyamatok és jelenségek, amelyek a világban manapság trendként jelentkeznek. Csak néhányat szeretnék kiemelni a legfontosabbak közül: a nők nincsenek megfelelőképpen képviselve a politika döntéshozatali folyamataiban; a szociális kiadások megnyirbálása folyik szerte a világon; a nők kedvezőtlen helyzetbe kerülnek a munkaerőpiacon, pl. a negyven feletti nők elhelyezkedése szinte reménytelen; a nők

munkahelyi szexuális zaklatása és otthon, a családban való bántalmazása; a szegénység „női arca”, a szegénység egyre inkább feminilizálódik. Felmerülhet a kérdés, hogy mi köze ennek a globalizációhoz?

A válasz kézenfekvő: a XXI. században a világot behálózó multinacionális cégek uralják a piacokat, többek között a munkaerőpiacot is. A globalizáció során a munkaerőpiacok szerkezete átalakul: a korábban kedvezőtlen munkaerőpiaci helyzetben lévők még inkább marginalizálódnak. Általánosan a stabilitás csökkenésének lehetünk tanúi: megfigyelhető a rész munkaidős és az időszakos foglalkoztatottság növekedése, másrészt egyre inkább meghatározó a szakszervezetileg és törvényileg nem kellen védett állások aránya. Mindezeknek különösen kedvezőtlen a hatása a nőkre.

Az Expo-egyetem a civil szervezetek felértékelődésére hívta fel a figyelmet a hátrányokkal szemben. Ilyen szervezetek például a ENWS (European Network for Women Studies), amely inkább tudományos munkát folytat, a WSE (Women Studies in Europe), továbbá számtalan regionális szervezet, szakmai szervezetek (Egyetem vezetett nők nemzetközi szervezete) vagy a Nemzetközi Nótanác, amely az egész világot átfogó mozgalmi szervezet.

Természetesen a globalizációnak vannak pozitív hatásai. A legfontosabb talán az, hogy megszűntek a korlátok az információáramlás és hálózatépítés számára. Az egyes szervezetek és tagjaik gond nélkül tudnak kommunikálni egymással, ami lehetővé teszi közös, egységes fellépésüket a jövőben.

A Nemzetközi Női Egyetemről részletes tájékoztatást talál az érdeklődő internet oldalán:

www.work.uni-hannover.de

Ezúton is szeretném megköszönni Koncz Katalinnak azt a beszélgetést, amely lehetővé tette, hogy e gondolatokat közzé tegyem.

Zárda Nóra

Szerelem a Közgázon

Én még sose voltam a közgázon szerelmes

Mikor négy évvel ezelőtt zöldfülű elsőként beiratkoztam a BKE-re, sok mindent vártam, de azt elképzelhetetlennek tartottam, hogy én itt szerelmes leszek. Ehhez az elvhez azóta is tartom magam, s most már elmondhatom: valószínűleg nem is leszek szerelmes ebben a hátralevő pár hónapban az egyetemen. De hát mi a bajom? Talán nem tetszik a jövő eliteje, a sok akatáskás, mobiltelefonos, a napilapok tözsdérovátát böngésző fiatalúr? Nos: nem. Tudom, hogy előítéletek rabja vagyok, mégis: az én érdeklődésemet jobban felkeltik a bozontos bölcsészfiúk vagy a szemüveges műszakosok... Amúgy is igen rossz véleménnyel vagyok a Közgázon zajló szerelmi életről. Szerintem a közgázosok nagyon „befelé udvarolnak”. Egy átlagos fiú vagy lány a gólyatáborban kiszemeli a nagy Ő-t, a gólyabálon összejönnek, majd együtt járnak öt évig, minden órán egymás mellett ülnek, közösen tanulnak a vizsgaidőszakban, szabadidejükben a mikroökonómiáról és az egyetemi életről beszélgetnek. Diploma után pedig összeházasodnak, béke poraikra! Na jó, aki nagyon duhaj, az szakirányválasztáskor másik társat is választ, de szigorúan Közgázon belül, és újra csak egymás mellett ülnek stb. Szóval: döngölöm. Tudom, tudom, ez a legkisebb ráfordítást igénylő módja a párválasztásnak, de szerintem a közgázosok nagyot hibáznak abban is, hogy szinte sehova se járnak az egyetemen kívül, s ha mégis, akkor is egymással. Mindenesetre: köszönöm, de én ebből nem kérek. Ez a legjobb út ahhoz, hogy valaki szakbarbárrá váljon - a magánéletben is. Közgázos fiatalok! Ha társat kerestek, tekintetek messzebb a IV-es előadónál! És higgyétek el: egy tavaszi alkonyon a Margitsziget rózsái között másról is lehet beszélgetni, mint a tözsdérfolyamokról!

Fanyalgó

Fiú a másik házból

A főcím életem legnagyobb platói szerelmét juttatja eszembe, amely már több éve tart szakadatlanul és egyre erőteljesebben. Hogy mikor született ez az érzés? Magam sem tudom. Először csak fényképen láttam őt, már akkor megtetszett. Majd az ismerőseim mesélték róla. Sohasem felejttem el az első találkozást. Kicsit féltem előtte, hogy csalódi nő fogok, mert az álomban mindig minden túl rózsaszín. Ő viszont pusztán megjelenésével is elbűvölt. A platói szerelmek tudom, hogy könnyen fájdalomba torkolhatnak, de a mi kapcsolatunk - erre nagyon büszke vagyok - igazi kivétel. Tudom, hogy ő is szeret, meg ha nem is mondja ki. Szeret és elfogad. Emellett persze megérti, hogy van más is az életben. Furcsa, de mindig be szoktam mutatni neki a barátaimat. Mert szerelmünk elengedhetetlen része az őszinteség. Elárulom, hogy van egy nagy álmom. Szeretnék egyszer az egyetem tetején a hófehér oszlopknál sétálni. Csodálatos lenne lenézni a Dunára, a nyüzsgő városra, s érezni, hogy beteljesült a szerelmünk. Mert akkor ott csak rám figyelne. Ketten lehetnénk végre, az Egyetem és én.

SiP

Pályázatunkra érkezett

A két fiatalember hosszasan elbeszélgetett. Mindketten veterán hadfiak voltak, és elsőként a háborús emlékek kerültek terítékre. Petőfi, ha már vendége előtt kiléte ügysem volt titok, hosszasan mesélt a szabadságharc csatáiról, Vízaknáról, Déváról és a legvéresebből, a segesvári ütközetről, amelyből csodával határos módon menekült meg. Szóba kerültek a krími háború eseményei is, a véres rohamok, a gyilkos sortűzek. Az elbeszélés közben Petőfit annyira elragadták az emlékek, hogy önkéntelenül is dübörgő anapszusokra váltott át, beszélgető partnere pedig az asztal alatt lakkszizmas lábával skandálta hozzá a ritmust.

Ramiroff – mert így hívták a katonát – szintén mesélt háborús kalandjairól, Szevasztopol ostromáról, a rosszul felszerelt orosz hadsereg szégyenletes vereségéről, arról, hogy a simacsövű puskával felszerelt orosz gyalogság tehetetlen volt a huzagolt csövével ellátott ellenséggel szemben. Részt vett Ramiroff győztes hadjáratban is, ő is látta az erdélyi hegyeket 1849-ben, de erről nem beszélt: nem akarta megsérteni Petőfi érzékenységét, és különben is, a magyarországi beavatkozást minden valamire való katonának háborúnak, hanem karhatalmi akciónak tekintette. A kardlap nem hoz dicsőséget.

– Eleget láttunk az élet sötét oldalából, nézzük most a napfényes oldalt – zárta a beszélgetést Ramiroff. – A pétervári éjszaka erre különösen alkalmas.

Ramiroff nemcsak mint fiatal tiszt ismerte a jobb társaság fővárosi szórakozóhelyeit, hanem hivatali kötelessége is volt ezek szemmel tartása. Beosztása azzal a nem megvendégtől előnnyel is járt, hogy a fogyasztási számlákat a kincstár fedezte.

– Menjünk színházba – javasolta. – A színház a legjobb átmenet a kultúra és a szórakozás között.

Petőfi, aki nemcsak obsitos katonának, hanem obsitos színész is volt, örömmel fogadta az ajánlatot.

A Mariinszkij színházban a Ruszlán és Ludmillát adták. Az előadás alatt a nézőtérben sem oltották el a lámpákat. Fényes volt a színpad, fényes volt a nézőtér. A közönség is fényes volt. Petőfi az előadást, Ramiroff a nézőket figyelte.

Ludmilla szerepét egy királynői termetű énekesnő alakította, keblei még hazai kartársnői közül is kiemelkedtek. Petőfi megbabonáztan nézte a gyönyörű nőt.

A szünetben, amely alig volt rövidebb, mint egy felvonás, a fehér abrosszal leterített hosszú asztaloknál lazacot, kaviárt, húsos és káposztás pirogokat lehetett vásárolni. A pezsgőt poharanként árulták. Petőfi újdonsült ismerősének áradott az énekesnő szépségéről.

– Az lenne az igazi, ha Shakespeare korabeli szokásokkal ellentétben, minden szerepet nők játszanának. Csak értük érdemes színházba járni.

– Várj, amíg a következő felvonásban kölcsönadom a látszóvetemet – próbálta hűteni Petőfi lelkesedését Ramiroff. – Nem afféle színházi vacak, hanem tábori látszó. Angol gyártmány. Ha még mindig tetszik a nő, akkor este együtt vacsorázhatsz vele. Megoldom – tette hozzá a bennfentes titokzatos mosolyával.

Petőfi Sándor élete és kora IV. rész

(1859–1865)

A látszóban még vonzóbbnak látszott az érett, szerelmet ígérő alakú nő. Az előadás végén Ramiroff megkérdezte:

– Még mindig?

– Egyre jobban.

– A kijáratnál várni! A megfigyelés módja: körkörös! – adta ki a parancsot Ramiroff, és eltűnt az öltözők irányában.

A nézők már mind szétszéledtek, csak Petőfi járkált izgatottan fel-s alá az oszlopokkal díszített homlokzat előtt.

– Brrr... – állította meg a kocsis a hintó négy lovát Petőfi előtt. Az ablakból Ramiroff kihajolva invitálta be Petőfit. A kocsiiban Ramiroff-fal szemben az énekesnő ült.

– Ludmilla, azaz Róza Genrihovna Svarc, Alekszandr Sztjepanovics Petrov – mutatta be őket egymásnak Ramiroff, aki a Szolgálatnál megkövetelt titoktartási kötelezettségnek fittyet hányva, már elárulta Rózáknak, hogy barátja nem egy inci-finci újságíró, hanem lassan világhírűvé váló, Oroszországban inkognitóban élő külföldi költő.

A józan gondolkodású, amúgy hajdon Rózából, mint művésznőből, nem hiányzott a romantika iránti vonzódás sem. Érdekelte a költő személye. Maga mellett mutatott neki helyet.

– A szigetre! – vezényelt Ramiroff.

– Melyikre, bátyuska? Péterváron több száz sziget van!

– Tudod te azt! Ahol a legjobb aszpikos tonhalat készítenek.

A vacsora remekül sikerült. Róza és Sándor egész idő alatt egymással beszélgettek, az orosz tiszt, mint elefánt, csendben szivarozott és kedvtelve állapította meg, hogy barátjának jól fog sikerülni az estje. Ném volt irigy természet. Az illem által megkövetelt idő után felállt.

– Bocsásson meg Rózácska, de a szolgálat... vous savez... A számlát rendeztem – súgta Petőfinek kincstári gavallériával.

Pár nap múlva Petőfi felkereste Ramiroffot.

– Imádom Rózákat. Elveszem feleségül!

– Meg vagy hibbanva! Én egy jó estét, esetleg egy jó éjszakát akartam neked szerezni, nem egy életfogytiglan rabságot, nehéz vasban, jóllehet az ilyenek megszerzésében is szoktam hivatalból szerepet játszani. Feltételezem, hogy voltál a palotájában. Talán már rögtön a vacsora után. Gondolod, hogy a gázsijából vette? Férfi nincs, nem is volt, de már van egy fruska lánya.

– Sok színésznő szerez be gyereket a világot jelentő deszkákon. Láttunk már ilyet!

– Még örülhetnek, hogy ha nem megy szálla a fenekükbe – replikázott kaszárnya-humorral Ramiroff.

Petőfi becsapta az ajtót és el-

rohant. Cilinderét és köpenyét az előszobafogason hagyta. Ramiroff utána kiáltott:

– A holmidat itt hagyta!

– Tartsd meg! Legalább lesz egy kalapod, amelyben fejed szokott lenni és egy kabátod, amely mögött nem gép, hanem szív dobog!

Hajdonfőtt, zakóban indult el a ködös pétervári utcán az új házasság és a nagyvilági élet felé.

Az esküvőt a város egyik lutheránus templomában tartották meg. Az iratok rendben voltak: az ara vitathatatlanul hajdon, bár a születési dátum egy kicsit későinek tűnt, Petőfinek ugyan élt a felesége, de a Petrov szerkesztő családi állapota „nőten” volt. A ceremóniára Róza Genrihovna kívánságára csak a legszűkebb baráti kört hívták meg, de a színházi világ konflisai és a régi barátok hintói úgy eltorlaszolták a templom előtti teret, hogy a rendőrségnek le kellett zárnia a környező utcákat. A tisztelendő kötelezően feltett egyszerű kérdésére a szokásos válasz helyett Róza azt csilintelte:

– Imádom Szásenykát!

Róza nagy házat vitt.

A palotának is beillő egyemeletes épület a Fontanka partján állt. Még őrzött valamit hajdanvolt klasszikus eleganciájából, amely átsejtett a mindenkor divatot követő átépítések mögött. Az egyiptomi lótusz oszlopok feszege-

ültek a sima empire oszlopok tetején, és fejcsoválva bámulták a nehéz, onémet modorban faragott bútorokat.

Délelőtt – ami általában dél után kezdődött – az egymásba nyíló szobák megteltek operistákkal, korrepetitorokkal, szabókkal és kalaposokkal. A mintás fáberakással díszített padlón kottalapok, csipkék, szalagok, levett vagy viselesre alkalmatlannak talált ruhadarabok hevertek.

Mindenki meg volt hívva reggelire és így a reggeli estig elhúzódott. Állandóan fortyogott a szamovár, a kis asztalokról sohasem fogytak ki a sütek és a saláták.

Estig kitakarították a házat és vacsorára terítették. Az előadás után jöttek a vendégek: középkorú minisztériumi tisztviselők, földbirtokosok, akik az őszi-téli szezon általában nem birtokukon, hanem a fővárosban töltötték. Jöttek katonatisztek is (ezredestől lefelé).

A zajos mulatságok hajnalig tartottak. Megesett, hogy a vendégsereg másképp határozott, és inkább étterembe mentek vacsorázni. Ilyenkor az ételeket eltették, és másnap reggel szolgálták fel, mert az oroszok szeretik a meleg reggelit.

Petőfi, aki csak olyan színészeket ismert, akiknek csak egy kabátjuk volt, szívesen vegyült el színházi emberek között.

A birtokolt kabátok számától függetlenül a színészek mindenütt egyformák. Megesett, hogy elfelejtkezve a magára vállalt költői absztinenciáról, verseket rögtönzött nekik, sőt elárulta, hogy maga is ír szindarabot.

– Írjál nekünk is, Szásenyka – kérte Róza –, legyen benne királylány is. Vagy inkább királynő – tette hozzá önkritikusan.

– Ha nem is lesz benne királynő, de egy boszorkány szerepet feltétlenül beleírok.

A színészek méltányolták a tréfát, az öltöztetőnek különösen.

(folytatjuk)

Két pont tűhegynyi fénye

A gesztenyék, a hársak, pad a Golgota-kertben, kert, ahol sose jártunk, pad, ahol sose ültünk.

Vagy jártunk arra mégis? Talán nem képzelődöm: talán a sosem-voltnak vésője élesebben formálja meg a láva emlékké hült patakját, mint a tények lidérce –

talán igaz volt mégis, fény szirma szállt a lombrol hajunkra, tenyerünkbe, a padra, ahol ültünk egymásba nyűgözöten, élő varázstükörben szemlélve önmagunkat –

és emlékszem a kócos, vakkantó gombolyagra, lepkéket hajkurászott, verdesve kurta farkát, aztán ráunt, s cipőmet kezdte böködni nedves orrával; gyere, játszunk, dobtam hát – hadd örüljön – egy lehullott faágat, s ő boldogan lihegve,

mint húrról nyíl ha pattan, eliramlott utána –

emlékszel, hogy neveltünk, kettős kacaj, de egy volt, két szólam összecsengett, s amint ezt észrevettük, egyszerre mind a ketten egymásba csendesedtünk –

emlékezz, kéz a kézben, azok ketten mi voltunk, igaz, csak képzeletben, hiszen sohase voltál, nyilván ezért hiányzol maróbban, égetőbben, mint ha lett volna léted, csontok, idegek, izmok, s nem árnyatlan suhannál, bár talán igazabban, valóbban a valónál –

ó, add a kezéd, kérlek, ne vond el magad többé, várjuk meg itt az estét, szeretném megmutatni magunkat a magasban, nézz csak fel, ott vagyunk mi, két pont tűhegynyi fénye a hőmpölygő Tejtúton.

Jelige: Ervin

Deutsche Telekom

A Budapesti Közgazdaságtudományi

és Államigazgatási Egyetem

(1093 Budapest, Fővám tér 8.)

Zártkörű egyfordulós pályázatot hirdet

a DEUTSCHE TELEKOM AG,

- a MATÁV Rt. stratégiai partnere -, mint Adományozó (székhelye: D-53113 Bonn, Friedrich-Ebert-Allee 140.) támogatásával.

1. A pályázaton az Intézményben az alapképzés negyedik évfolyamán tanulmányaikat folytató hallgatók vehetnek részt.
2. A pályázat témája: „Fix-mobil konvergencia az európai távközlésben” (Fix-mobile Konvergenz in der europäischen Telekommunikation)
3. A pályázati anyag terjedelme legkevesebb 20, legfeljebb 25 géppel írott A/4-es oldal lehet.
4. A pályázatot az Intézmény és az Adományozó által erre a célra kijelölt személyekből, valamint annak az Adományozó által kijelölt elnökből álló grémium bírálja el.
5. A pályázat leadásának helye: *Információrendszerek Tanszék (Budapest IX. ker., Veres Pálné u. 36., 208. szoba)* (2 példányban; **német nyelven**)
6. A pályázat leadásának határideje: **2001. február 9.**
7. Pályadíjak:

I. helyezés

A hallgató a 2001/2002-es tanév első félévében október 1-jétől az Adományozó egyetemi együttműködése keretében egy szemeszert tölt egy németországi egyetemen, majd ezt követően 2002. márciusától 3 hónapig kereszttul az Adományozónál írhatja meg szakdolgozatát (a gyakorlat időtartama 3 hónap). A program költségeit (utazás, szállás ösztöndíj) az Adományozó fedezi.

II. helyezés

A hallgató havi 20.000,-Ft, azaz Húszezer forint díjazásban részesül - a pályamunkák értékelésétől számított egy éven kereszttul - negyedéves bontásban.

III. helyezés

A hallgató egyszeri 100.000,-Ft, azaz Egyszázezer forint díjazásban részesül.

A II., valamint a III. helyezésért járó díj összegét az Alapítvány folyósítja az Adományozó által nyújtott támogatásból.

A pályázat eredményhirdetésére **2001. március 19-én** kerül sor.

8. A Pályázó tudomásul veszi, hogy az Adományozó jogosult a pályázatra beadott pályaműveket, mint az Adományozó saját vállalati tevékenysége körében létrejöttéket, korlátozás nélkül saját céljára felhasználni.

Mérnöki pontossággal – közgazdász előrelátással

Európa mérnökeinek képviselői Budapesten – a Magyar Tudományos Akadémia épületében – találkoztak a közelmúltban. A mérnökök képviselői a mérnöki kamarák és a szövetségek vezetői és küldöttei voltak.

Az EU szakmagyakorlásának kihívásait soron véve a testület határozottan állapította meg, hogy arra az időre majd, amikor a mérnöki diplomák Európában mindenütt érvényesek és felhasználhatók lesznek, csak olyan oklevelek jöhetnek szóba, amelyek mögött az oktatás összehasonlítható.

Az Európai Mérnökök Budapesti Nyilatkozata a várható optimális megoldás kiindulópontjaként az oktatási rendszerek összefésü-

lését – ahogy a dekrétum fogalmaz – „összehasonlítható mérnök-képzés kialakítását” tűzte célul. Hajtó Ödön, a Magyar Mérnöki Kamara elnöke külön is felhívta a figyelmet az oktatáspolitikában a harmonizációt szolgáló jogszabályokra és az akkreditációs bizottságokban a praktizáló mérnökök 50 százalékos részarányára.

Ha figyelmesen olvassuk a Nyilatkozat bevezetőjét, azonnal látjuk, hogy az szinte változatlanul lenne érvényesíthető a közgazdász szakmára is, hiszen a közgazdász hivatást ugyanolyan kiválóan értékeli az európai társadalom.

Dr. Csák Máté

építésmérnök

a Budapesti Sajtóklub elnöke

Az Európai Mérnökök Budapesti Nyilatkozata

Az európai mérnöki kamarák és szövetségek képviselői 2000. október 8–10. között a „II. Európai Mérnökforum” alkalmával a magyar fővárosban találkoztak.

A „II. Európai Mérnökforum” résztvevői megvitatták a mérnök-képzés, a szakmagyakorlás, a mérnöki szolgáltatások odaitétele, valamint a mérnöki érdekképviselet kérdéseit.

A mérnökök magas etikai és morális követelményekkel társult tudással, tapasztalattal és találmányosságukkal sikeresen járulnak hozzá az életminőség javítá-

sához és a környezet védelméhez. A második és a harmadik évezred fordulóján a technika már nemcsak az ember és a természet, hanem az ember és ember közötti társadalmi kapcsolatokban is meghatározó, nélkülözhetetlen tényezővé vált.

A társadalom a mérnököket kreatív, racionális és etikus gondolkodásmódjukért hiteles embereké avatja, ami tiszteletreméltó rangot jelent. Ezért a mérnökök a társadalmi kérdéseket is figyelemmel kísérik, jelentősen hozzájárulnak a jövő építéséhez.

Az újrateremtett magyar színpad

Fiatal tehetségek az intézményi rendszer perifériáján

(Jean-Pierre Thibaudat a KÖZGAZDÁSZ-nak)

A Bárka Színház – a fiatal magyar társulatok egyike – a magyar színházi élet meghatározó tényezőjévé vált. A Bárkán a fedélzetre lépő sosem csalódik. A „művészeti közösség” (tizenöt színész, két drámaíró, három rendező) vezetője a 34 éves Csányi János. Ő fogott elsőként „független produkcióba” Magyarországon. Az elbűvölő és kacér *Szentivánéji álom*-feldolgozásában az ország legjobb színészei működtek közre, például Udvaros Dorottya és Mucsi Zoltán (Kapa), akik – azóta – a Bárka állandó társulatának tagjai. A színészek ugyanis eredetileg különböző színházakból jöttek.

Egy maroknyi ember kitartása és a megfelelő pénzforrások felkutatása révén születhetett meg a csoda. Hivatalosan 1996-ban jött létre a színház, de csak 1999 szeptemberében nyitotta meg kapuit a felújított épület, mivel a Józsefváros vezetői ekkor döntöttek úgy, hogy rendelkezésükre bocsátják a Ludovika Akadémia (Orczy-kert, Üllői út 82) vívócsarnokát. A maga az épület gyönyörűen berendezett „csarnok”, amelyben a háromszáz nézőt befogadó nagyszínpadon kívül helyet kapott egy száz személyes Stúdió.

Kárpáti Péter és Tasnádi István, a társulat két írótagja irodalmi műhelyt vezet, és mindketten szorosan együttműködnek a rendezőkkel és a színészekkel. A Bárkán nagy hangsúlyt kap a közönséggel való kapcsolat, az épületbe történő belépéstől a színpadi kontaktusig. Kávézó, kiállítások, koncertek, gyerekelőadások, egy folyóirat és külföldi vendégek színesítik „az intézményes és az alternatív határmezsgyéjén” egyensúlyozó új magyar színházat. „A Bárkában kísérletezhetek, míg egy másik színházban

az igazgató a megszokottat kéri tőlem” – magyarázza Simon Balázs, 29 éves rendező, aki Kárpáti Péter *Díszelőadását* vitte színre. Május végén mutatták be – ugyancsak Simon Balázs rendezésében – az *Ablak-Zsiráf*ot. Az előadást egy 1970-es ábécéskönyv ihlette, amely „a világ teljességét” meséli el a gyerekeknek. „Nem éltem sokat a kommunista időkben – mondja Balázs –, de tizenhét év az iskolában elég volt arra, hogy átitatódjam vele.”

Mrožek *Multság* című darabját a Bárka Színház művészeti igazgatója, Bérczes László rendezte. Mucsi Zoltán és Scherer Péter remek modern bohóc-páros, mellettük Szikszai Rémusz mutatja meg tehetségét. A színészek jószerevével megkettőződnek, megháromszorozódnak: hol giccsesek, hol meghatóak, egyszer furfangosak, máskor elragadóan tanácstalanok.

A Bárka Színházban klasszikusokkal is foglalkoznak, de leginkább az újdonságokat keresik. Kárpáti Péter Tótféri című darabját Novák Eszter állította színpadra. A Tótféri magyar Krisztus-legendák nyomán született. De ne tessék a bibliai isten-alakra gondolni. Az előadás groteszk humorral, a nagyközönség előtt csaknem ismeretlen népi abszurd költészet technikájával a darab posztmodern játékosságát bontja ki.

Csányi Jánosnak, a híres *Szentivánéji rendezőjének* és a színház igazgatójának, legújabb darabja *A Játék*. Csányi így vélekedik darabjáról: „*Tanúi vagyunk emberi sorsok, elsősorban egy mélypontra jutott fiatal generáció néhány jellegzetes alakja és élettörténete felvilla-*

násának, behelyezkedünk kapcsolataikba, érzéseikbe és gondolataikba, miközben ez csak a felszín, a látvány csapdája, illúzió.”

Peter Oswald *Versekkel kártyázó szép hölgyek* című darabját az angol *Globe Színház* egyik meghatározó személyisége (Tim Carroll) rendezte a tavalyi évadban. A történet szereplői szamurájok és udvarhölgyek és egy császárnő. Ez a vadonatúj verses dráma egy ármánnyal és szerelemmel teli tiszta, szép, naiv mese. December 22-én mutatják be Webster *Amalfi hercegnőjét* (Udvaros Dorottya főszereplésében). A sikeres közös munka miatt a színház újra Tim Carrollt hívja vendégrendezőnek.

A 26 éves Schilling Árpád gondolkodik így, a magyar fiatal rendezők legelszántabb, legradikálisabb képviselője. Most végzett a Főiskolán, de már két-három előadással bizonyította erejét és tehetségét. „*Nem vagyunk sokan, hiszen nagyon erős a nagy színházak vonzereje, ahol a nézőcsalogató produkciókon van a hangsúly. Tíz éve annak, hogy a színház közösségi élményként már nem létezik. Ezt újra be kell vezetni, hogy a színház ünnepé lehessen.*” A Krétakör (Schilling társulata) és a Bárka közös előadása, a *Nexxt* két szövegből indul ki: Anthony Burgess *Gépnarancsából* és Brett Easton Ellis *Amerikai Psychojából*. Közös témaként adott „*az erőszak és a manipuláció*”. A *Nexxt* az Avignoni Theorem Fesztiválra készült.

Látogatásom során sok érdekes és biztató produkciót nézhettem meg, remélem a jövőben is hasonló, értékes előadással találkozhatunk majd.

Politikai kerekasztal

Az év konferenciája

November 11-én került megrendezésre Az 1999–2000. év konferenciája, melynek másodsorú adhatta otthon egyetemünk. A rendezvényen a Magyarország politikai évkönyve szerzői beszélgettek egymással és a közönséggel.

Mint Sándor Péter, a Politikatudományi tanszék adjunktusa, az összejövetel főszervezője elmondta, a könyv munkatársai között megtalálható minden parlamenti párt képviselője, így érdekes vita alakult ki olyan társaságban, melynek tagjai az országgyűlésben rendszeresen éles kritikával illetik egymást. A rendezők egyébként azt is eredménynek tartják, hogy a politikai ellenfeleket sikerült egy asztalhoz ültetni, és remélik, hogy ez a hozzáállás a jövőben sem változik a politikusok részéről. A résztvevők a magyarországi parlament működéséről, az érdekcsoportok parlamenti ténykedéséről és a kormányzat struktúrájáról, hatékonyságáról fejtették ki véleményüket.

A szervezők reményei szerint a minden évben megrendezésre kerülő konferencia négy-öt év alatt „futhat be”, és lehet ismert a tanszék által szervezett más rendezvényekhez hasonlóan. A szombat délelőtti időpont nem volt nézőcsalogató, de ez nem rontotta a rendezvény szakmai színvonalát. Természetesen a szerzők is szívesen szerepelniének több száz fős közönség előtt, amennyiben a magas nézőszám nem menne a hívó rovására. Az esemény megszervezésének az értékelése már folyik annak érdekében, hogy a remélhetőleg tradicionálissá váló fórum minél sikeresebb legyen a jövőben.

Válim Máté

Házi történelem

A KÖZGÁZ név ismét szép lesz

(avagy úton a „közgáz”-tól a KÖZGÁZ-ig)

„A KÖZGÁZ név újra szép lesz, méltó régi nagy híréhez, S mit rákentek a ...”

Folytathatnánk a mindannyiunk számára ismerős sorok parafrázisát, de nem tesszük, mert valószínűleg megbicsaklana a nyelvünk. Nehezebben találnánk rimelő szavakat az évszázados magyar törté-

etemi létezés viszonyítva értelmezhető, hiszen világgazdasági válság és világháború jelezte ezt az időszakot. 1948 viszont az az év volt, amikor a kommunista rendszerváltás betört az egyetemi falak közé is. Szakmailag megcsontított (hiszen nagyon sok jó tanártól, polgári közgazdasági tudóstól

tudományi és Államigazgatási Egyetemről ír, a továbbiakban azonban megelégedezik erről. A közel másfél oldalas terjedelmű cikkben viszont többnyire egyszerűen csak egyetemről szól, 7-szer használja a „közgazdasági egyetem” illetve 9-szer a „közgáz” megnevezést csupa kis betűvel. Nemesek Ernő annak idején jogilag sértődött meg, amikor vele is ez történt. Tudtommal mi sehol nem tiltakoztunk, nem kértünk helyreigazítást, nem ottaktuk ki az újságit, tájékoztatatlansága miatt, hanem elmentünk a jelenség mellett.

Rendszeres újságolvasóként a különböző napilapok címlapján a közgáz megnevezéssel találkozhatunk. Ezt teszi a Népszabadság 2000. október 4-i száma is amelyben a jobban csengő „Új pályán a közgáz” vastagbetűs címmel készített interjú Chikán Attila rektorral az új egyetemi stratégiáról. Az egyetemre bürokratikus „rakenyszerítet” (ez már az író subjektív értékítélet) új nevet ugyan megemlíti a cikkben az újságitól de azt „hangzatos” (szintén értékítéletet tartalmazó) jelzővel illeti.

Ha kezünkbe vesszük a KÖZGAZDÁSZ című egyetemi lapot, akkor számtalan helyen találkozunk a Közgáz megnevezéssel, csupa nagy kezdőbetűvel írva. A magyar helyesírás iránt elkötelezett polgártársaim talán felvetik a kérdést: mi is a helyes? Mit akarunk? Én rögtön leszögezem, hogy én azt akarom, amit Nemesek Ernő meg is kapott. Csupa nagybetűvel szeretném látni: KÖZGÁZ. Remélem, hogy ennek eléréséhez a Közgáznak nem kell „meghalnia”, nem kell átmennie semmilyen önpusztító folyamaton. A kérdés azonban felmerül. Miként érhetjük el, hogy a Közgáz lapban olyan szépen meghonosodott és a köznapi egyetemi életben is használatos Közgáz Néptancegyüttes, Közgáz kórus, Közgáz kosárcsapat (és folytathatnánk a sort) végre csupa nagy betűvel szerepeljen. És remélve, hogy így terjed el az egész magyar újságírásban.

Amennyiben a Kedves Olvasó érdeklődését sikerült felcsigázunk, akkor a következő részből megtudhatja, milyen piaci és bürokratikus akadályok (Kormai szerinti koordinációs mechanizmusok) tomyosulnak előttünk.

Berács József

BÁRKAPROGRAM – DECEMBER

VÍVÓTEREM	időpont	STÚDIÓ	KÁVÉZÓ
NEXXT – Frau Plastic Chicken Show	1. péntek		
NEXXT – Frau Plastic Chicken Show	2. szombat		
	3. vasárnap 11 óra	Menjünk világgá!	– Téli dal gyermekeknek
		Multság	
Cseh Tamás	4. hétfő		
– Összes dalok időrendben/1974	5. kedd	Ablak-Zsiráf	
	6. szerda	Ablak-Zsiráf	
Versekkel kártyázó szép hölgyek	7. csütörtök		
Versekkel kártyázó szép hölgyek	8. péntek		
	10. vasárnap	Ablak-Zsiráf	
16 óra Filmklub – És a hajó megy...	11. hétfő	A játék	
George Dunning-Beatles: A sárga tenger alattjáró	12. kedd	A játék	
	13. szerda		
Tótféri	14. csütörtök		
Tótféri	16. szombat		
	17. vasárnap	Multság	
		11 óra Menjünk világgá! – Tánccs, mesés meglepetés gyermekeknek	
AMALFI HERCEGNŐ - bemutató	22. péntek		
Amalfi hercegnő	23. szombat		
Amalfi hercegnő	27. szerda	22 óra vendégelőadás	
	28. csütörtök	Multság (50. előadás meglepetéssel)	
NEXXT – Frau Plastic Chicken Show	30. szombat		

DECEMBER 27-30 BÁRKA-NAPOK
(film, zene, irodalom) részletes program később

A külön időponttal nem jelzett előadások 19 órakor kezdődnek!
Bárka Színház – 1082 Budapest, Üllői út 82. Tel.: 303-65-06

Jegypénztár: 303-65-05 Nyitva: 9-19;

Belvárosi Jegypénztárunk a Fókusz Könyvesházban: 1072 Rákóczi út 14-16.; Tel.: 483-13-25; 483-13-26

noe@barka.hu; www.barka.hu

Régi felvétel – új remények

ténelem és a 80 éves KÖZGÁZ történelem közötti párhuzamra. A történelemnek mindig vannak olyan pillanatai, amikor az emberek elgondolkoznak azon, hogy mik is ők, milyen közösségek a tagjai. Miután jól, rosszul megválasztották a kérdéseket, az érvek és ellenérvek szintéziséként kialakul valamilyen közmegegyezés, amely addig tartja magát, amíg nem jönnek újabb információk vagy újabb emberek. És továbbá, amelyek szeretnék a maguk számára érthetővé tenni, hogy kik is ők az adott világban. Petőfi után Babits is feltette magának a kérdést: „Mi a magyar?”

Talán nem véletlen, hogy az ilyen típusú kérdések akkor szaporodnak meg, amikor nehéz helyzetben vagyunk, vagy amikor sorsdöntő időszakot élünk. Amikor a jelenben hozott döntések nagy hatással lehetnek a jövőnkre. Amikor úgy érezzük, hogy lépünk kellene, mert lemaradunk. Az évforduló, talán még inkább felfokozza az ilyen helyzeteket. A felsőoktatási integráció, amely ez évben vette kezdetét, újabb lendületet adhat helyzetünk átgondolásának. Nemkülönbön az a tény, hogy a KÖZGÁZ 2000-ben élt/éli meg 80 éves történelmének harmadik legnagyobb válságát.

A magyar közgazdasági felsőoktatás 1920-as, egyetemi karként történő létrejötte után átment ugyan szervezeti változásokon, de a „körülményekhez” képest töretlenül fejlődött 1948-ig. A körülmények lekicsinylése persze csak az

kellett megválni), a marxista eszmeiséget a zászlójára tűző egyetem viszont szervezeten megerősödött: önálló rangra emelkedett. Monopol helyzetéből eredően, továbbá a szakterület iránti fokozott igényből adódóan továbbra is vezető szerepet töltött be.

Az 1956-os forradalom okozta második nagy sokkhatás után a Közgáz fokozatosan a reformok, a fejlődés zászlóvivőjeként nemzetközi rangra emelkedett. Időközben persze történtek „kisebbségi” változások, az egyetem felvette Marx Károly, majd Budapest nevét. Ezek nem „csorbitották” tekintélyét, legfeljebb csak olyan megmosolyogató helyzetekhez vezettek, mint amit egy mai hallgató érez, ha megtudja, hogy 10 évvel ezelőtt itt az egyetemen még mindenki „elvtárs” volt, legalábbis a hivatalos megszólításokban. Pártállástól függetlenül mindenki „jól megvolt” ezzel a megszólítással, mert egyfelől a megszokás nagy úr, másfelől többségük a köznapi megszólítás rangjára süllyesztette le ezt a kifejezést.

Elérkezve 2000-re az Egyetem neve egy toldalékkal – szervezete pedig egy főiskolai karral – megnőtt ugyan, de nem ez okozott sokkhatást. Inkább az, hogy immár 10 éves sikeres piaczgazdasági múlttal a hátunk mögött pénzügyi válságba és a napilapok címlapjára kerültünk. A Népszabadság 2000 februárjában „A láthatatlan kéz csödjé” című cikkének alcímében még a memorizálást igénylő hivatalos Budapesti Közgazdaság-

Diákszervezetek bemutatkozása

November 15-én szerdán délután az egyetem aulájában bemutatkoztak a Közgáz diákszervezetei. Aki akkor arra járt, rengeteg asztalt láthatott, amelyeken különböző prospektusok, kekszek, italok voltak, mellettük esetleg TV szőlt, és kedves, egyenpólós fiatalok próbálták beszélgetésre invitálni a lézengőket. Egy szóval a marketing minden formájával találkozhatott az ember. Hogy mi is volt itt tulajdonképpen ez a rendezvény, nos, erről beszélgettem Ferencz Éva Médeával, a Rajk László Szakkollégium tagjával, az esemény főszervezőjével.

– Honnan jött az ötlet, hogy egyszerre mutatkozzon be minden diákszervezet az egyetemen?

– Még az év elején összejött a diákszervezetek egy jó kis megbeszélésre, néhány, mindannyiukat érintő témáról. Ott jött az ötlet, mert az idén nem sikerült túl jól a bemutatkozás a gólyatáborban.

– És most az aulában?

– Most jól sikerült, és a diákszervezeteknek is tetszett ez a megoldás. Így jövőre inkább ez a fajta bemutatkozás várható. Ez azért is jó, mert nem lesz gond, ha nem tud minden diákszervezet lemenni a gólyatáborba. Ott egyszerűen képtelenség több mint 15 szervezetnek bemutatkozni, így pedig ez egyszerűen megoldható.

– Mekkora volt az érdeklődés a diákok körében?

– Sajnos, elég későn került sor erre a rendezvényre. Nagyon

sok diákszervezetnek már volt bevonótábor, elsős napja, így már ismerték őket. A nulladik, vagy az első héten valószínűleg sokkal többen lettek volna. Ráadásul ez egy teljesen új kezdeményezés, így nincs még benne a köztudatban, hogy ez az esemény van, érdemes rá eljönni. Bízunk benne, hogy jövőre többen lesznek.

– Ha a vártnál kisebb volt az érdeklődés, akkor végül is volt értelme?

– Persze. Egyrészt azért, mert így is elég sokan voltak. Például a Rajk asztalához is folyamatosan jöttek emberek. Érdeklődtek, elvitték az elsős kurzusok bemutatkozását, kérdezték, totót töltöttek ki, megnézték a filmet, amit vetítettünk, csocsóztak, mindenfélét csináltak. De úgy gondolom, ugyanez érvényes a többi diákszervezetre is. Ha nem is voltak egy-egy asztalnál nagy tömegben egyszerre az érdeklődők, de szinte mindig volt néhány ember – mindenhol. Másrészt egymást is megismerték a diákszervezetek. Közelebb kerültek egymáshoz, azaz nem vetélytársként kezelték egymást. Kellemes rendezvény volt az aulában!

– Az aulán kívül a hármas előadóban is zajlottak az események.

– Itt a diákszervezetek mutatkozhattak be, tarthattak előadást. Ez azonban nem volt túl sikeres. Lehet, hogy nem kellett volna ez a külön bemutatkozás, elég lett volna, ami az aulában zajlott. Az is lehet, hogy a diákszervezeteket nem tájékoztattuk kellőképpen erről a lehetőség-

ről. Ráadásul ilyenkor órák vannak az egyetemen, és a gólyák még inkább az órájukra járnak be, mint beülnek a hármas előadóba megnézni egy bemutatkozást. A bemutatkozások után pedig Bakacsi Gyula rektorhelyettes beszélt a diákszervezetek jelentőségéről, arról hogy milyen fontos az egyetemnek az egészséges diákelet, aminek a bázisai a diákszervezetek lehetnének.

– Milyen további együttműködés várható a diákszervezetek között?

– Például az EVK-sok hoztak egy hatalmas paravánt a bemutatkozásra és felajánlották, hogy legyen az egy közös szakkollégiumi hirdető, mert a mostani faliújság elég kicsi. Ezt a paravánt felvitték az első emeleti zsiabongóba, és bízom benne, ez olyan hely lesz az egyetemen, ahova bárki odamehet és megnézheti, hogy a szakkollégiumok éppen milyen előadásokat szerveznek, mivel foglalkoznak, milyen elsős kurzusokat tartanak.

Ezen a konkrét eseményen túl is megindult azonban az együttműködés. Most, hogy az egyetemen ilyen komoly változások zajlanak, nagyon fontos a diákság véleménye, közreműködése. A diákokat pedig leginkább a diákszervezeteken keresztül lehet elérni. Úgy tűnik föl, hogy ezt a szerepet a diákszervezetek is felvállalják, tehát lehet további megbeszélésekre, egyeztetésekre, közös lépésre számítani.

Gyenes Péter

Szilárd elvárások

Mindezek előtt üdvözlöt az újonnan érkezetteknek. Az idén első alkalommal lehettünk tanúi annak, hogy a negyedéves vizsgákon az analízis tantárgy átlageredménye negatív szám lett. Ezután már joggal nevezhetjük október utolsó hetét „leszámolási” időszaknak, hiszen az is előfordult, hogy a hallgatóság 70 százaléka egy másik tantárgyból, azaz a mikroökonómiából elégtelen érdemjegyet szerzett. Nyilvánvalóan nem ez a módja, hogy igazán jól megfeleljünk a velünk szemben támasztott intézményi elvárásoknak és példás egyetemistákká váljunk...

Az ideális közgazdasági egyetemista nem bukik meg a negyedéveseken, sőt félévkor sem kell újra vizsgáznia semmiből. Minden tantárgyból alaposan készül, de nem a vizsgákat megelőző héten, hanem óráról órára. Minden előadáson részt vesz, és szorgalmasan jegyzetel. A házi feladatokat, melyeket Denkinger professzor úr minden előadás elején felír a táblára, még szeminárium előtt megoldja.

Szilárdnak – hívjuk így – mindig öt egész az átlaga, ha véletlenül mégsem, akkor Szilárd szomorú. Már elsőévesként felvették az egyik szakkollégiumba, ahol az idők folyamán mind szakmailag, mind emberként a közösség megbecsült tagjává, esetleg vezetőségi taggá is vált. A diákszervezetek iránti elkötelezettsége feltétlen, hiszen valamikor ő is altruista közgazdasági diákok segítségével készült fel a felvételre, úgyhogy erejéből és idejéből a Studium Generale tevékenységének előremozdítására is áldoz.

Érdeklődésének forrása kiapadhatatlan, ezért biztosan ellátogat valamennyi létező bevonótáborba, részt vesz tárgyalás technika tréningen, megtanulja, hogy hogyan kell gólyatábor szervezni, hogy milyenek a nemzetközi nyári egyetemek, és miért érdemes a közgazdaságtanba mélyebben elmerülni...

Szilárd már két TDK-t is megnyert, emelve ezzel az Egyetem és szakkollégiuma hírnevét is. Az

egyik dolgozata annyira jól sikerült, hogy akár diplomamunkájának alapja is lehet.

Szilárd kiemelt ösztöndíjat kap, hiszen rengeteget kell utaznia, jó az átlaga, és ráadásul családi anyagi körülményei sem a legmegnyugtatóbbak. Esélyesként indul a köztársasági ösztöndíj pályázaton, de addig is vállal diákmunkákat, és van néhány magántanítványa is.

Sportteljesítménye sem akármilyen. Szilárd országos korfball válogatott, félévkenként nemzetközi versenyekre utazik a csapattal. Legutóbb még a tévében is szerepelt... Hangszeren is játszik: általános iskolai ötödikes kora óta zongorázik, állítólag egészen jól.

Szilárd benne van minden jóban, bármikor kapható egy hétvégi szórakozásra. Ott van mindenhol, mindenki ismeri. El lehet érni bárhol: a könyvtárban, a koleszban, az aulában, az eszében, az éjszében, a tornateremben, az Interneten, minden előadáson és szemináriumon, konferenciákon, esti bulikon... de Szilárddal valójában még senki sem találkozott, és remélem még sokáig senki nem is fog.

B. N.

KÖZGÁZ FILMKLUB

KED/D/VCSINÁLÓ SZERDÁRA

/19 óra, IV-es előadó/

XII.06. Leonardo DiCaprio kétséget kizáróan sztár, s ezt jórészt a TITANIC (1997) világhódító útjának köszönheti, valamint néhány – a bulvársajtóban nagyobbra vert – botrányának. /Jól karikírozza ez utóbbit Woody Allen: CELEBRITY (nálunk SZTÁRRAL SZEMBEN-1998) című soros opusában, ahol is DiCaprio vérlázítóan önnönmaga és egyben paródiája is./ Az, hogy milyen kaliberű filmekben szerepel, egyéni megítélés kérdése, de, hogy színészi kvalitásai mégiscsak lehetnek, azt már a luxushajó pusztulása előtt sejtetni engedte. Hogy mást ne említsünk, pl. kétszer is feltűnt Robert De Niro partnereként (EZA FIÚK SORSA-1993; MARVIN SZOBAJA-1996), valamint emlékeztetést nyújtott Johnny Depp oldalán, annak nem egészen normális öccseként (GILBERT GRAPE-1993). Úgy hírlik, nevének egy jókora hányadát a Leonardo da Vinci iránti tiszteletnek köszönheti, s a művészet ez irányú pártolása nyilván nem hagyta hidegen, amikor elvállalta AGNIESZKA HOLLAND: TELJES NAPFOGYATKOZÁS-ának egyik főszerepét. Mindez 1995-ben történt s nem először adott lehetőséget deviáns figura megformálására: Arthur Rembaud-t alakítja, 21 éves korához képest meglepően érett játékot produkálva. A másik főszereplő sem akárcsak, David Thewlis (Mike Leigh: MEZÍTÉLENÜL-1992), ő Paul Verlaine megszemélyesítéséhez kölcsönzi nem éppen átlagos fizimiskáját. A történet dióhéjban összefoglalva: a versírás e két világnagyságának egymásratalálása, szenvedélyektől és szenvedésektől sem mentes viharos kapcsolatuk időnként drasztikus megnyilvánulásai, mindez a költészet ürügyén. A rendezőnő egyébként nevével meghazudtolva lengyel származású, a legendás Prágai filmfőiskolán végzett, 1981 óta többnyire Franciaországban él és dolgozik, habár egyik-másik műve (pl. ez is) angol zászló alatt bontott vitorlát. Előtte azonban Zamussi és Wajda mellett sajátította el a forgatókönyvírás és rendezés fortélyait, első önálló filmje, a VIDÉKI SZÍNÉSZEK (1978) kiforrott stílusával hozott elismerést.

XII.13. Nem túl eredeti a megfogalmazás, viszont igaz: az a bizonyos sokat emlegetett csehslóvák új hullám jöszereivel JAROSLAV PAPOUSEK köpönyegéből varrt ruhát magának. Ennek ugyan ellentmondani látszik, hogy méltánytalanul kevesebben ismerik, mint mondjuk Miloš Forman vagy Jiri Menzel nevével, de erről talán nem ó tehet (bár ki tudja). Életrajzi regényben valóban nem volna egyszerű írni abból a néhány adatból, amit a lexikonok közé tesznek, és hát valjuk be, nem is úgy indult, mint akiből filmkészítő lesz. Hallása mindenesetre kitűnő lehetett, mert hogy hangszerhangolóként kereste a kenyerét és a helyét az átalakulóban lévő demokráciában. Talán az alkotóvágy hajította a szobrászdiploma megszerzéséért, miközben már karikatúristaként foglalkoztatták, majd a későbbi pályát megelőlegezve illusztrált egy filmkönyvet (?). Saját életéből merítve megírta a FEKETE PÉTER-t, ez megjelent könyvben, de biztos ami biztos, Forman meg is filmesítette (1963). A könyv kiállításával illet még többször elkövezték, Papoušek írt, Forman vagy éppen Ivan Passer rendezett: EGY SZÓSI SZERELME (1965), TÚZ VAN, BABÁM! (1967), INTIM MEGVILÁGÍTÁSBAN (1965). Azután – némileg túl a krisztusi koron – 39 éves korában pompás ötlete támad: mi lenne, ha maga rendezné azt, amit megírt, sőt talán meg is élt. És a gondolatot tett követi, levelezni első filmjének munkálatait, az életrajzi elemekben tobzózó A LEGSZEBB KOR-t (1968). Megle-

pő módon a sztorit szinte teljesen nélkülözve, a film java a Képzőművészeti Főiskola szobrász szakán játszódik, mesterekkel, tanítványokkal és természetesen modellekkel. A modell pedig fura népség, többnyire nyugdíjas, aki hol elalszik miközben mintázzák, hol otthon is gyakorol, hogy minél karakteresebb legyen; mások kismama, aki szemérmesen küzd a pillantásokkal, akárcsak féltékeny férjével. Mind megannyi egyéniség, többségük jó ismerősünk egyéb cseh filmekből, vagy éppen a saját szomszédunkból. Legismertebb filmjei trilógiát alkotnak, akár akarják, akár nem: ECCE HOMO HOMOLKA (1969), HOMOLKA AZ UBORKAFÁN (1970), HOMOLKA ÉS AZ AKTATÁSKA (1972).

UTOLSÓ FIGYELMEZTETÉS: december 20-án Federico Fellini -ORSZÁGÚTON c. filmjét vetítjük.

K.e.Zs.

SPORT • SPORT • SPORT

NB II-es kosárlabda bajnokság eredményei:

Közgáz I. – Százhalombatta 83:72
Közgáz II. – UPC 72:70

Röplabda NB II-es bajnokság eredményei:

Közgáz – Pécs 3:0 Jók: Medgyes, Princz
Junior 1:3

Kapocskialtvány

A Kapocs. Mert kapcsolódni akarunk. A közgazdászokhoz. Azokhoz, akikkel szerintünk korábban nem volt kommunikáció. Végigfuttattuk, milyen lehetősége van egy közgazdásznak, hogy valahol kifejtse a véleményét egy problémáról úgy, hogy arra mások is tudjanak, reagálhassanak, esetleg szembesülhessen mások reagálásával. Nos, ha esetleg kinyomtatás egy röplapot 200 példányban, és szétszóród, azaz talán eljut 200 emberhez. Ha nem hajtogatnak belőle papírpilótát vagy kishajót, és nem dobják ki a takarítónénik. Persze, tudjuk mi is, ott van a Kex, tuti vitafórumok, hozzászólások, elhíresült Hasznos Holmik, de azt olvasni mégsem ugyanaz a feeling mint egy tisztességes, papírra nyomtatott újságot.

Ez a szituáció azért igen vicces. Hogy pont a Közgazdászban lehet olvasni a Kapocsról. A konkurenciában. Mert témájában, közönsé-

gében nem sokban különböznek. A stílusban már nagyon is. Azon a pénteki napon, amikor összeültünk, az első kérdés az volt, hogy miért akarunk új újságot. Nos pont a stílus, a hozzáállás miatt.

Dinamikus, szókimondó, akár szlengetek is használó újságot akarunk, ami tényleges problémákkal foglalkozik. Ami nem kedves pütyögés, hogy milyen volt a vízitúra vagy hogy csattant az első csók, hisz ezen már úgy érzem, túl vagyunk egy picit, hanem a körülöttünk folyó egyetemi, társadalmi, fontosabb közéleti eseményekre koncentrálnak. Történjék az akár a Közgázban vagy a nagyvilágban. Meg akarjuk szerkeszteni a saját közéleti újságunkat, nem 5 emberrel, és nem tízzel, hanem az egész egyetemet belevonva. Hisz nem csak nekem van véleményem a közlekedési miniszter balesetéről meg lemondásáról, a HT fényes működéséről vagy

az egyetemen lezajlott szuperütemű változtatásokról. Vitafórumokat szeretnénk, ahol leendő értelmiséghez méltóan véleményt nyilvánítunk, ha kell, felháborodunk, és ha kell, elismerjük valaminek a létét vagy épp kialakulását. Egy könyvét, egy intézményét, egy másik hozzászólását, bármit.

Olyan újságot szeretnénk, amit az egyetemisták csinálnak, amibe a diákszervezet tagjai írnak, amiben saját gondolatainkat olvassuk, és amibe saját gondolatainkat küldjük be. Aminek - a kiadással és szerkesztéssel kapcsolatos kérdéseit illette - nincs köze az egyetemhez, teljesen független tőle. Amiben meg lehet fogalmazni kritikát, anélkül hogy bármilyen bántódásod esne.

Izélőtönek, Kapocskialtványnak egyelőre ennyit. Az újságot meg hamarosan olvassátok.

És írjátok!

K.E.

Itt a Mikulás!

Majdnem 21 éves vagyok. Régóta tudom, hogy mi a valóság. Mégis december 5-én este várom, hogy bekopogtat egy jószágos öregapó, és megajándékoz. Nem csokit vagy játékot szeretnék, hanem örömet, boldog, gondtalan perceket. Azt az érzést, ahogy gyerekként vártam a Mikulást.

A tavalyi egyetemi bulin beszélgettem a Mikulással. Dühös volt. „Akadt egy örült, aki kitalálta,

hogy szűk ruhába öltözzek. Lépni sem tudok.” mondta dühösen és vidáman egyszerre...

Látva az igényeim és a lehetőségeim közötti különbséget, úgy érzem, hogy az egyensúly létrehozása érdekében dolgozni fogok. Az álláshirdetések között böngészve a következőre lettem figyelmes: Mikulások jelentkezését várjuk... Vajon a gyerekek mit gondolnak, ha ezt elolvassák...

Átgondoltam: az idén Krampusznak jelentkezem. Lehet, hogy túl sok politikai hírt olvastam?

Szobánk ajtajára tavaly apró ajándékokat ragasztottak. Örült az egész szoba, hogy milyen kedves meglepetés várt ránk. A kóli olyan volt, mint egy hatalmas szaloncukros doboz. Délután az egyik DB-s lány mesélte, rettenetesen fáradt, több mint 400 szaloncukrot ragasztott 140 ajtóra. De az érzést – hogy Mikulás lehetett – sosem felejtje el.

KÖZGAZDÁSZ

A BUDAPESTI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI ÉS ÁLLAMIGAZGATÁSI EGYETEM LAPJA

A szerkesztőbizottság elnöke: Benedek István Gábor ▲ Főszerkesztő: Bátki Mihály
Lapigazgató: Szabó Mária Magdolna ▲ Munkatársak: Géber Júlia, Győri Dávid, Mártonffy Zsuzsa, Zárda Nóra
Szerkesztőség: 1093 Bp., Fővám tér 8. Tel./üzenet/fax: 218-0356, Központi szám: 218-6855 (6062 mell.)
E-mail: kozgazdasz@szerk.bke.hu
Kiadja a BKÁE megbízásából a Héttorony Kiadó. 1025 Bp., Csévi köz 15.
Nyomdai kivitelezés: BETŰ Stúdió, Bp. VII., Vörösmarty u. 3/a. Telefon/Fax: 341-0834

ISSN: 0230-7529